

Dr. Palágyi Tivadar*

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Afrikai megállapodás

A Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) vezérigazgatója, *Francis Gurry*, az Afrikai Szellemi Tulajdoni Szervezet (Organisation Africaine de la Propriété Intellectuelle, OAPI) igazgatója és az Afrikai Regionális Szellemi Tulajdoni Szervezet (African Regional Intellectual Property Organization, ARIPO) igazgatója 2018. október 1-jén Genfben megállapodást írt alá a szellemi tulajdon harmonizációjának és jobb koordinációjának az elősegítésére az egész afrikai kontinensen.

A megállapodás hozzájárul majd a szellemi tulajdon oltalmára vonatkozó törvénykezés fejlesztéséhez, összehangolva a szellemi tulajdon oltalmát az egész kontinensen.

Egy nappal később, 2018. október 2-án a WIPO vezérigazgatója egy másik megállapodást írt alá a Nyugat-afrikai Gazdasági és Pénzügyi Unió (Westafrican Economic and Monetary Union, UEMOA) bizottsági elnökével, *Abdallah Soureimával* együttműködési kapcsolatok létesítéséről a szellemi tulajdon használatának megkönnyítésére.

Algéria

Az *Oilon International Oy* (Oilon) Algériában és világszerte jogos tulajdonosa a lajstromozott OILON védjegynek (1. ábra) a 11. áruosztályban.

Az Oilon tudomására jutott, hogy egy kínai vállalat, a *Ningbo Oulin Kitchen Utensils Co. Ltd.* (Ningbo) Algériában kérelmet nyújtott be az OULIN védjegy (2. ábra) lajstromozása iránt a 11. és a 25. áruosztályban.

The logo for OILON, consisting of the word "OILON" in a bold, black, serif font.

1. ábra

The logo for OULIN, consisting of the word "OULIN" in a bold, blue, sans-serif font.

2. ábra

Az Oilon a bíróságnál törlési keresetet nyújtott be a Ningbo védjegye ellen a következő érvekkel:

* DANUBIA Szabadalmi és Jogi Iroda.

- A védjegyek hasonlóak kiejtés, általános megjelölés és az árulisták összehasonlítása alapján.
- Az OILON védjegyet korábban lajstromozták Algériában és világszerte.
- Nyilvánvaló rosszhiszeműségen alapszik egy korábbihoz hasonló védjegy lajstromoztatása.

Az ügy alapos vizsgálata után a bíróság a Ningbo OULIN védjegyének a lajstromból való törlését rendelte el.

Amerikai Egyesült Államok

A) Az Amerikai Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy hivatala (United States Patent and Trademark Office, USPTO) 2018. október 10-én publikált egy módosítástervezetet arról, hogyan kívánja korlátozni az amerikai szabadalmi törvény (America Invent's Act, AIA) alapján az igényponyszerkesztést a törvény által engedélyezett szabadalom-felülvizsgálati eljárásokban (post-grant reviews).

Mostanáig a felülvizsgálati eljárásokban az igényponyszerkesztés mértékadó elve a „lehető legtágabb értelmezés” (broadest reasonable interpretation, BRI) volt. A mostani módosítás szerint ez a Phillips-szabványra fog változni (az igénypontok azt a szokásos jelentést kapják, ahogy azokat az elővizsgálat története alapján egy szakember értelmezné), amelyet a kerületi bíróságok és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság (International Trade Commission) használnak. Korábban a szabadalmak oltalmi köre tág értelmezésének eredményeként könnyebbé vált a szabadalmi jogok érvénytelenítése. Úgy vélhető, hogy a mostani módosítással könnyebb lesz fenntartani a szabadalmi jogokat.

Az USPTO 2018. október 29-én publikálta az AIA szerinti szabadalmi felülvizsgálati eljárások tervezett módosítását, és december 14-ig gyűjtötte a módosítási javaslatokat, amelyek figyelembevételével egy éven belül szándékozik elkészíteni a végleges tervezetet.

A jelenlegi rendszerben a jogtulajdonosnak csupán egyetlen lehetősége van az igénypontok helyesbítésére az AIA szerinti szabadalom-felülvizsgálati eljárásban. Az igénypontok további módosításához a kérelmezőnek érvényes okkal kell rendelkeznie.

A szabadalmi igénypontok helyesbítési eljárásának javasolt módosítása szerint a Szabadalmi Felülvizsgálati Tanács (Patent Trial and Appeal Board) nem kötelező előzetes döntést ad ki, miután a szabadalomtulajdonos előterjesztett egy javaslatot az igénypontok helyesbítésére. Ezen előzetes döntés alapján a jogtulajdonos jogosult lesz előterjeszteni egy további igénypont-helyesbítést. Így az eljárás módosításának eredményeként a jogtulajdonos képes lesz megnövelni az igénypontok helyesbítésével kapcsolatban a kiszámíthatóság szintjét, aminek következtében könnyebb lesz a szabadalmi jog fenntartása.

B) A történet 2011. augusztusban kezdődött, amikor a *Walmart* elkezdett grillsütőket árusítani *Backyard Grills* néven, és nemsokára e név védjegyként való lajstromozását is kérte. A *Variety Stores Inc.* (*Variety*) azonban már 1997-ben kérte a *THE BACKYARD* védjegy lajstrom-

mozását pázsit- és kertgondozási eszközökre, és az USPTO a kérésnek eleget is tett. A védjegy megszerzése után később a Variety elkezdte használni a BACKYARD és a BACKYARD BBQ védjegyet grill sütők eladásához is. Az ügy tényei alapján megállapítható, hogy a BACKYARD védjegy használata és lajstromozása ismert volt a Walmart számára, azonban ezt a tényét figyelmen kívül hagyta, amikor elkezdett BACKYARD GRILLS felirattal ellátott grill sütőket forgalomba hozni.

A Variety felszólalt a Walmart védjegybejelentése ellen, és a kerületi bíróságnál pert is indított a Walmart ellen védjegybitorlás és tisztességtelen verseny miatt. Az megállapította, hogy a Variety volt a lajstromozott védjegy tényleges tulajdonosa, és hogy a BACKYARD GRILL védjegy Walmart általi használata a fogyasztók körében valószínűleg zavart okoz. Ezért elrendelte, hogy a Walmart fizessen 32,5 millió USD-t a Varietynek. E döntés ellen a Walmart a Szövetségi Fellebbezési Bíróságnál (Court of Appeal for the Federal Circuit, CAFC) fellebbezést nyújtott be.

A CAFC három kérdést vizsgált a lajstromozott BACKYARD védjeggyel kapcsolatban: (1) a Variety védjegyének erősségét; (2) a védjegyek közötti hasonlóságot a fogyasztók szempontjából; (3) a Walmart zavarkeltési szándékát. Arra a következtetésre jutott, hogy a kerületi bíróság helytelenül utasította el a Walmart felülvizsgálati bizonyítékát, és helytelenül ítélte meg a benyújtott bizonyíték súlyát. Ennek eredményeként a CAFC hatályon kívül helyezte az elsőfokú bíróság ítéletét és kártérítésre vonatkozó döntését, és az ügyet további eljárásra visszautalta az elsőfokú bíróságnak.

2019. februárban a kerületi bíróság értékelte a tényeket és az ügy bizonyítékait. Az esküdtszék megállapította, hogy a BACKYARD GRILL név használata a Walmart által a grill sütők eladásánál a közönség körében valószínűleg zavart okozott a Variety BACKYARD és BACKYARD BBQ védjegye miatt. Az esküdtszék megállapította továbbá, hogy a Walmart szándékosan bitorolta a Variety védjegyeit. E következtetések miatt az esküdtszék 45,5 millió USD „ésszerű royaltyt” ítelt meg, és ezenkívül 50 millió USD kártérítést azért a haszonnért, amelyre a Walmart tett szert grill sütőknek bitorló védjeggyel való eladása révén. Így a Walmartnak összesen 95,5 millió USD-t kellett fizetnie.

Ausztrália

A) 2018. november 9-én az ausztrál *Jagot* bíró a *Sigma v. Wyeth*-ügyben egy 400 oldalnál hosszabb ítéletet hozott, amely részletesen tárgyalja az egy gyógyszer szabadalmi ügyben hozott ideiglenes intézkedés miatt fizetendő kártérítéseket. Az igen széleskörű és részletes ítéletet megelőző tényeket röviden az alábbiakban foglaljuk össze.

A Wyeth a venlafaxine nevű antidepresszánsra vonatkozó számos szabadalomnak volt a tulajdonosa, így az Efexor-XR néven ismert venlafaxine-készítménynek is, amely Ausztráliában vezető antidepresszáns volt 114 millió AUD éves forgalommal.

A *Sigma*, az *Alphapharm* és a *Generic Health* (együtt: generikus gyártók) szponzorálták az Eflexor-XR generikus változataira a forgalmi engedély megszerzését. 2009-ben mindegyik generikus gyártó külön indított eljárást az Ausztrál Szövetségi Bíróságnál (Federal Court of Australia, FCA), kétségbe vonva a Wyeth eljárászabadoalmának az érvényességét. A Wyeth ellenkeresetként mindegyik esetben bitorlási pert indított, és ideiglenes intézkedést kért a generikumok forgalmazásának meggátolására.

Az FCA 2009-ben elrendelte ezeket az ideiglenes intézkedéseket, és a Wyeth a szokásos feltételekkel vállalta az ilyenkor szokásos kötelezettséget.

2010. november 8-án Jagot bíró elutasította azokat a kereseteket, amelyek kétségbe vonták a Wyeth eljárászabadoalmának érvényességét, és végső döntéseket hozott, amelyek megtiltották a generikus gyártóknak a szabadalombitorlást. A bíró az ideiglenes intézkedéseket is érvényesítette, és a Wyeth megszabadult minden egyes kötelezettségvállalásától. 2011. október 28-án azonban az FCA teljes tanácsa hatályon kívül helyezte az elsőfokú döntést, és megállapította, hogy az eljárászabadoalom érvénytelen. A felsőbbíróság (High Court, HC) 2012. májusban elutasította a Wyeth különleges fellebbezési kérelmét.

Az ezt követő eljárásban a generikus gyártók, valamint az *Alembic* és a *Pharmathen* (amelyek generikus venlafaxintermékeket gyártottak és szállítottak a Generic Healthnek és az Alphapharmnak) kártalanítást kértek a Wyeth által adott kötelezettségvállalásnak megfelelően. Mindegyik fél azt állította, hogy hátrányosan befolyásolta az ideiglenes intézkedés életbe léptetése.

Végül Jagot bíró megállapította, hogy a Wyeth köteles kártérítést fizetni minden egyes igénylőnek az ideiglenes intézkedések hátrányos hatása alapján.

Jagot bíró részletesen figyelembe vette az egyes generikus gyártók által rendelkezésére bocsátott bizonyítékokat annak meghatározásához, hogy a generikus gyártók mit tettek volna, ha a Wyeth nem kért volna ellenük ideiglenes intézkedéseket 2009-ben. Bár Jagot bíró megfontolásai a bizonyítékokról ebben az ügyben igen sajátos megállapításokra vezettek, az ítélet általános tanulságokkal is szolgál, mert a hangsúlyt a tárgyalt tényekkel egykorú feljegyzésekre helyezte, szemben a későbbi szóbeli és eskü alatti nyilatkozatokkal. Jagot bíró az ítéletben végig hangsúlyozta, hogy a tények megtörténte után érvekkel adott szóbeli és eskü alatti bizonyítékok valószínűleg kevésbé megbízhatók az utólagos bölcsesség és egyes esetekben az önérdek elkerülhetetlen hatása miatt, és valóban számos alkalommal elutasította az ilyen, „tények megtörténte utáni” bizonyítékokat. Ez hangsúlyozza annak a fontosságát, hogy üzleti döntésekről és tervekről egyidejű feljegyzéseket kell készíteni különösen olyan körülmények között, amikor ideiglenes intézkedés várható. Ez a megállapítás persze nem csak Ausztráliára érvényes.

B) Az Európai Unió 2017. augusztus 8-án 906 európai földrajzi árujelző listáját helyezte letétbe oltalomszerzés céljából Ausztráliában. A lista egyes tagjai, így például a CHIANTI, a PORT, a PORT WINE és a SHERRY teljesen ismerősek az ausztráliai fogyasztók számára.

A lista egy további tagja volt az AVOLA földrajzi árujelző. A Nero d'Avola (avolai fekete) szőlőfajta eredetileg Szicíliából származik, és 1998-ban importálták Ausztráliába. Avola azonban egy város Szicília Siracusa tartományában, és ez a földrajzi hely adott okot arra, hogy kérelmezzék a földrajzi árujelzőként való oltalmat. Ez a lényege az Ausztrál Bortermelői Szövetsége (WFA) kifogásának. A WFA ugyanis azzal érvelt, hogy a Nero d'Avola egy általánosan használt szőlőfajta, és az AVOLA földrajzi árujelző lajstromozása hátrányosan érinthetné az ezzel a fajtaival dolgozó ausztrál bortermelőket.

Az Ausztrál Szőlő- és Borhatóság 1981. évi rendeletének 2. fejezetével összhangban az Ausztrál Szellemtulajdon-védelmi Hivatal elvégezte a bejelentés vizsgálatát. Ezt követően a WFA felszólalt az „Avola” kifejezés lajstromozása ellen az 1981. évi Ausztrál Szőlő- és Borhatósági rendelet 58(5) cikke alapján, amely a következőket állapítja meg a közös használatról:

„Egy személy kifogásolhatja egy javasolt tétel meghatározását azon az alapon, hogy azt használják Ausztráliában

- a) egy szőlőfajta vagy -típus közös neveként vagy
- b) egy szőlőváltozat neveként.”

Egy földrajzi árujelző felszólalási eljárása különbözik a szokásos védjegyfelszólalási eljárástól. Miként az elővizsgáló megjegyezte: „A vonatkozó törvény szerint mindkét fél jogosult egyidejűleg bizonyítékot benyújtani álláspontjának alátámasztására, és azután egyidejűleg bizonyítékot szolgáltatni válaszként.” Különös módon, míg a WFA bizonyítékot nyújtott be kifogásának alátámasztására, az EU nem tett ilyet, sőt a WFA által benyújtott anyagra sem válaszolt.

2018. január 4-én a WFA mintegy 40 oldal terjedelmű bizonyítékot nyújtott be az Ausztrál Szellemtulajdon-védelmi Hivatalnál alátámasztva az az elleni kifogását, hogy az EU Ausztráliában európai földrajzi árujelzőként kívánja lajstromoztatni az „Avola” kifejezést. A WFA anyaga konkrétan magában foglalt:

1. statisztikákat a *Wine Australiától*, amelyek azt mutatták, hogy 2013. november és 2017. november között Ausztráliából 31 245 liter Nero d'Avolat vagy annak keverékeit exportálták; és
2. adatokat a *Vinehealth Australia* 2017. december 6-i szőlőlajstromából. Az adatok a dél-auztráliai Nero d'Avola-telepítésekre vonatkoznak, és azt mutatják, hogy Dél-Ausztráliában két olyan körzet van, ahol Nero d'Avola-ültetvényeket hoztak létre, és ez 28 különböző szőlőtulajdonos között oszlik meg. Dél-Ausztráliában 7,6 hektár Nero d'Avola-szőlőültetvény található.

Az ausztrál hivatal 2018. augusztus 6-án hozott döntést, amely megállapította, hogy a benyújtott bizonyíték szerint „a Nero d'Avolat Ausztráliában különböző szőlőfajták neveként használják”. Az elővizsgáló megjegyezte: „A rendelet 58(5)(b) cikke szerint az a kérdés, hogy valójában a javasolt kifejezést Ausztráliában különböző szőlők neveként használják-e. ... Lehetnek kivételek, így például, amikor bizonyíték alapján megállapítják, hogy a javasolt

árjelzést Ausztráliában olyan mértékben használták, hogy egy szőlőváltozat rövidített nevének tekintik”.

Azonban nem volt bizonyíték ilyen rövidítési irányzatra. Az elővizsgáló megjegyezte, hogy az ügyben a javasolt árjelző nem AVOLA, hanem NERO D'AVOLA volt. „Az előttem levő bizonyíték azt mutatja, hogy a javasolt AVOLA jelzés megtalálható egy szőlőváltozat, nevezetesen a Nero d'Avola nevében. Ez azonban nem önműködően egyenlő azzal, hogy az AVOLA jelzést egy szőlőváltozat nevéként használják. Továbbá a bizonyíték nem szemlélteti azt, hogy lenne Ausztráliában olyan irányzat, amely szerint a NERO D'AVOLA jelzést AVOLA-ra rövidítenék, és a WFA sem állította, hogy ez lenne a helyzet.”

Ennek megfelelően az Ausztrál Szellemtulajdon-védelmi Hivatal engedélyezte, hogy az „Avola” kifejezést földrajzi árjelzőként lajstromozzák. Az csak később fog kiderülni, hogy ez milyen mértékben okoz zavart a Nero d'Avola szőlőből készített bor és a szicíliai Avolában készített bor között.

Dél-Korea

A dél-koreai *The Face Shop* (Face Shop) kozmetikai cég bitorlási pert veszített a francia *Louis Vuitton* (Vuitton) világcéggel szemben. Az olcsó árukat árusító dél-koreai cég akkor kezdte bitorolni a Vuitton védjegyét, amikor az utóbbi 2016-ban megállapodást írt alá az amerikai bevásárlószatyros *My Other Bag* céggel. Ekkor a Vuitton védjegybitorlásért beperelte a Face Shopot a szöuli Központi Körzeti Bíróságnál.

A Face Shop azzal védekezett, hogy termékein paródiaként alkalmazta a Vuitton védjegyét. Emellett arra hivatkozott, hogy a Vuitton 2016-ban a *My Other Bag* vállalat ellen indított bitorlási perét elvesztette, mert ellenfele eredményesen védekezett azzal, hogy paródiaként alkalmazta a Vuitton védjegyét. A szöuli bíróság azonban ezzel nem értett egyet, megállapítva, hogy a *My Other Bag* cég nem ismert széles körben a koreaiak számára. A bíróság azt is megállapította, hogy a két eset között lényeges különbség van, mert a *My Other Bag* termékein valóban felismerhető volt a paródiaként való használat, ellentétben a koreai vállalat termékeivel, amelyeken a paródia nem volt egyértelműen kimutatható. A bíróság továbbá arra kötelezte a Face Shopot, hogy fizessen 50 millió (kb. 10 millió HUF) won bírságot a Vuitton számára.

Egyesült Királyság

A) A *Pfizer* a felsőbíróságnál (UK High Court, HC) beperelt két generikusgyógyszer-gyártó céget, az *Actavist* és a *Mylant*, mert állítása szerint a két vállalat bitorolta sikeres pregabalin-termékét, amelyet „Lyrica” kereskedelmi névvel hozott forgalomba.

A HC megállapította, hogy a *Pfizer* szabadalma érvénytelen, mert nem nyilvánította ki megfelelő módon az igénypont oltalmi körét fájdalom kezelésével kapcsolatban. A HC

szerint a szabadalom hihetővé tette a pregabalin használatát bizonyos típusú fájdalmak, nevezetesen a gyulladási fájdalom és a perifériás neuropátiás fájdalom kezelésére, azonban nem tette hihetővé minden fájdalomtípus, különösen a központi neuropátiás fájdalom kezelését.

A Pfizer az elsőfokú bírósági döntés után kérte szabadalmának módosításával az igénypontok korlátozását neuropátiás fájdalom kezelésére, azonban a HC megállapította, hogy a kérelem elkésztett volt, mert a szabadalmat ebben a szakaszban nem lehet módosítani; ahhoz ugyanis további tárgyalásra lenne szükség.

Ezt követően a Pfizer a fellebbezési bíróságnál (UK Court of Appeal, CA) támadta meg a HC döntését, amit azonban a CA teljes mértékben helybenhagyott.

Az elsőfokú bíróságok döntése ellen a Pfizer a legfelsőbb bírósághoz (Supreme Court, SC) fordult, azzal érvelve, hogy a kinyilvánítás hihetősége (plausability of disclosure) az Egyesült Királyság törvénye szerint nem volt követelmény ahhoz, hogy a bejelentő bizonyítsa találmánya működőképességét. Az SC azonban, rámutatva az Európai Szabadalmi Hivatal esetjogára, egyetértett az elsőfokú bíróságokkal abban is, hogy a kinyilvánítás hihetősége az Egyesült Királyság törvénye szerint követelmény a kielégítő kinyilvánítás megállapításához, tehát a szabadalomnak „észszerű lehetőséget” kell biztosítania ahhoz, hogy az igényelt indikációt igaznak lehessen ítélni.

Az SC 2018. november 18-i döntésében megállapította, hogy a Pfizer szabadalma nem tett hihetővé egyetlen neuropátiás fájdalomtípust sem, és megerősítette, hogy a Pfizer szabadalma érvénytelen. Az SC abban is egyetértett az elsőfokú bíróságokkal, hogy a Pfizer túl későn kérelmezte a tárgyalás után a szabadalom módosítását, ezt a tárgyalás megkezdése előtt kellett volna kérelmeznie.

Az SC azt is egyhangúlag állapította meg, hogy az Actavis nem bitorolta a Pfizer szabadalmát, bár a bírók nem voltak azonos véleményen azt illetően, hogy mire van szükség második gyógyászati indikációra vonatkozó szabadalmak bitorlásának megállapításához; néhány bíró szerint az Actavis szándéka volt döntő, míg más bírók azt mondták, hogy a termék csomagolásán a címkézés volt mérvadó. Ezért az SC döntése nem szolgáltatott jogi egyértelműséget ezen a területen, és a jövőben továbbra is vitás marad, hogy második gyógyászati indikációs termékek bitorlásának megállapításához milyen követelményekre van szükség.

B) A *Cadbury* éveken át próbálta védeni a bíbor (purple) színt egyesült királyságbeli védjegyként, és már 1995-ben benyújtott egy védjegybejelentést a bíbor színre. A bejelentés leírása azt állította, hogy a védjegy a bíbor színből áll, (i) amelyet bemutattak a bejelentési űrlapon, vagy (ii) az áruk csomagolásának teljes látható felületén alkalmazott túlnyomó színből.

A *Nestlé* 2013-ban eredményesen szólalt fel a színvédjegy ellen. A *Cadbury* 2010 óta része lett a *Kraft* amerikai élelmiszeripari óriásnak, és így a *Mondelez International*nek. A bíróság megállapította, hogy a „túlnyomó (predominant) szín” különböző ábrás alakzatok válto-

zatait teszi lehetővé, úgyhogy a lajstromozási kérelem számos ábrát mutat, amelyek nem voltak biztonságos vagy pontosan leírva.

E döntés után a Cadbury megkísérelte megváltoztatni védjegybejelentésének második részét, amely a túlnyomó szint tartalmazta. Azzal érvelt, hogy egy állítólagos sorozatban két védjegy volt, amelyek közül az egyik leírja, hogyan kell alkalmazni a bíbor szint a teljes látható felületen, és a másik leírja, hogyan alkalmazzák a túlnyomó szint a teljes látható felületen. A Cadbury megkísérelte törölni a második részt ebben a sorozatban.

A Cadbury védjegybejelentésének idején a védjegybejelentésekre az 1994. évi védjegy-szabályokat kellett alkalmazni, ahol a 21. szabály megállapítja, hogy „számos védjegy tulajdonosa kérheti egyetlen lajstromozásban egy sorozat lajstromozását, és a bejelentésnek tartalmaznia kell a lajstromoztatni kívánt minden egyes védjegy ábrázolását. A lajstromozó akkor fogadja el a bejelentést, ha megállapította, hogy a védjegyek egy sorozatot képeznek”. Ezeket a szabályokat felváltották a 2008. évi, amelyek akkor voltak érvényben, amikor a Cadbury kérelmezte a túlnyomósín-változat törlését. A Cadbury erre azért hivatkozott, mert a 28. szabály a következőképpen rendelkezik: „Védjegyek egy sorozatának a lajstromozását kérő vagy lajstromozott védjegyek egy sorozatát birtokló (személy vagy vállalat) bármikor kérheti e sorozat egy védjegyének a törlését, és a lajstromozónak kérelem alapján törölnie kell ezt a védjegyet.”

Azonban sem a lajstromozó, sem a felsőbb bíróság nem fogadta el, hogy a leírás két változata védjegyek sorozatát képezte. A lajstromozó nem fogadta el azt a kérelmet, hogy változtasson meg egy lajstromozott védjegyet.

A CA 2018. decemberben szintén elutasította a Cadbury fellebbezését, mert a leírás szóhasználatát különböző jelek ismeretlen számához vezet, amelyek a bíbor szín használatának különböző változataiból állnak, és ezért nem írják le a szükséges pontossággal a színvédjegyet. A külső felületet képező összes elképzelhető alakra vonatkozó védjegybejelentés nem egy „jelzésre” vonatkozik, és ezért nem alkalmas arra, hogy a védjegy törvény értelmében védjegyet képezzen.

A CA megállapította, hogy nincs elvi akadálya egy szín védjegyként való lajstromozásának, még ha az nincs is térben meghatározva, ha megállapítható, hogy a szín egy konkrét vállalat áruinak vagy szolgáltatásainak vonatkozásában disztinktívvé vált (*Libertel Groep BV v. Benelux-Merkenbureau*-döntés 2003-ban). A védjegyet azonban grafikusán kell ábrázolni olyan módon, amely egyértelmű, pontos, önálló, könnyen hozzáférhető, érthető, tartós és tárgyilagos.

A CA azt is egyértelműen megállapította, hogy egy elvont színvédjegy lajstromozásával kapcsolatos döntés mindig a szövegkörnyezettől függ. Az angol bíróság utalt az Európai Unió Bíróságának (Court of Justice of the European Union, CJEU) 2004. évi *Heidelberger Bauchemie*-döntésére, és abból a következő mondatot idézte: „Egy szín önmagában nem tekinthető jelzésnek, mert rendes körülmények között egy szín dolgok egyszerű tulajdonsága. Mindazonáltal lehet egy jelzés, ami attól a szövegkörnyezettől függ, amelyben a szint

használják. Egy termék vagy egy szolgáltatás vonatkozásában azonban egy szín önmagában képes jelzést 'képezni'".

A CA a fentebb idézett *Heidelberger Bauchemie*-ügy kapcsán arra is rámutatott, hogy két vagy több színből álló grafikus ábrázolást absztrakt módon és kontúrok nélkül megjelenítve szisztematikusan kell elrendezni, a színeket előre meghatározott módon és egységesen társítva. Két vagy több szín alak vagy kontúr nélküli egymás mellé helyezése, vagy két vagy több szín „bármilyen elképzelhető alakban” való említése nem mutat védjegylajstromozáshoz szükségességet vagy egységességet.

C) A hongkongi *Luen Fat Metal and Plastic Manufactory Co.* (Luen Fat) játégyáros megállapította, hogy a jól ismert TRESPASS ruhamárka tulajdonosa, a *Jacobs & Turner Ltd.* (Jacobs) bitorolja mind az Egyesült Királyságban, mind az Európai Unióban lajstromoztatott FUNTIME védjegyet, amellyel ellátva több millió játékot exportáltak az Egyesült Királyságba, amelyeket a High Street fontosabb üzletei árúsítanak online is.

A Jacobs azzal védekezett, hogy a Luen Fat FUNTIME védjegye csupán addig az ideig deszkriptív, amíg egy gyermek foglalkozik a játékokkal. Emellett a Jacobs ellenkérelemként a Luen Fat védjegyének törlését kérte.

A bíróság azonban arra a következtetésre jutott, hogy Luen Fat FUNTIME védjegye inherens megkülönböztetőképeséggel rendelkezik, és hogy a FUNTIME védjegy Jacobs általi használata az átlagos fogyasztó szemében nem más, mint védjegyhasználat. A bíróság azt is megjegyezte, hogy a Jacobs játéksomagolásán a márkajelzés a fogyasztók számára a termék eredetéként van bemutatva. A fentiek alapján a Jacobsot elmarasztalta védjegybitorlásért.

Az Európai Unió Bírósága

A) A CJEU 2019. január 21-i döntésében megállapította, hogy egy gyűrűvel és egy szalaggal ellátott palackdugó nem rendelkezik megkülönböztetőképeséggel. Az ilyen helyzeti védjegy szükségszerűen egybeolvad az áruk megjelenésével.

Az általános esetjog szerint az olyan megjelölések, amelyek egybeolvadnak az áruk megjelenésével, csak akkor rendelkeznek megkülönböztető jelleggel, ha jelentősen különböznek a terület normájától és szokásos gyakorlatától. Ezért különösen fontos egy helyzeti védjegy megkülönböztetőképeségének szempontjából annak meghatározása, hogy a védjegy egybeolvad-e a védjegyzett termék megjelenésével.

A vizsgált ügy bejelentője a Németországban megalapított *Windspiel Manufaktur GmbH* (Windspiel) volt. A bejelentő jogelődje 2016. január 21-én az EU Szellemi Tulajdoni Hivatalánál (European Union Intellectual Property Office, EUIPO) kérelmet nyújtott be egy háromdimenziós helyzeti védjegy lajstromozása iránt. A bejelentő szerint „a háromdimenziós védjegy egy hengeres külsejű palackdugó gyűrűvel és szalaggal. A gyűrű a palacknyak körül van elhelyezve. A szalag csatlakozik a dugóhoz, és áthalad a gyűrűn. A szalagnak ez

az elhelyezése és a gyűrű a helyzeti védjegy elemét képezi. A palack tetszés szerinti, és nem része a védjegynek.”



Ennyit mond a vitatott helyzeti védjegy leírása. Az EUIPO vizsgálati osztálya és fellebbezési tanácsa egyaránt elutasította a védjegybejelentést azon az alapon, hogy a védjegy nem rendelkezik megkülönböztetőképeséssel. A bejelentő ezután jogsértésre hivatkozva fellebbezést nyújtott be a CJEU-nál.

Fellebbezésének alátámasztása céljából a Windspiel azt állította, hogy helytelenül mérlegették védjegyének megkülönböztető jellegét, mert a fellebbezési tanács nem vizsgálta, hogy a kérdéses védjegy egybeolvadt-e a védjegyzett termék megjelenésével. Egy palackot, amely, miként a jelen esetben, szeszes italt vagy likórt tartalmaz, dugójával együtt ezekkel az italokkal egyenlőnek kell tekinteni – állapította meg a CJEU. Ezért az szükségszerűen egybeolvad ezeknek az áruknek a megjelenésével. A tanács helyesen állapította meg, hogy ezek a panaszok megalapozatlanok.

A CJEU arra is rámutatott, hogy egy fogyasztó egy folyékony termék csomagolásának csupán csomagolási funkciót tulajdonít, mert a csomagolás elengedhetetlen követelménye a forgalmazásnak.

A fellebbezési tanács azt is helyesen állapította meg, hogy a kifogásolt helyzeti védjegy nélkülöz minden megkülönböztető jelleget. Tömegfogyasztási termékek esetében a tanács nem volt köteles gyakorlati tapasztalati példákat szolgáltatni. Szeszes italokat nem egyetlen este fogyasztanak, hanem több alkalommal, és ezért a palackot szorosan kell lezárni. A tanács helyes megállapítása szerint a palack dugója mint olyan nem volt szokatlan a vonatkozó áruk esetében. További megalapozott állítása szerint, bár a lajstromoztatni kívánt védjegy mintájáról meg lehetett állapítani, hogy gyűrűje és szalagja révén eltér a szokásostól, de nem tudott semmiféle jelzést adni a termék kereskedelmi eredetéről. A CJEU megerősítette ezt a nézetet. A szalag és a gyűrű gyakorlati elhelyezése megfelel az összehasonlítható komponensek várt és szokásos piaci helyzetének.

Végül a fellebbező elfogadhatatlannak tekintette, hogy a fellebbezési tanács olyan palackdugók képerre támaszkodott, amelyek másik áruosztályhoz tartoztak, annak bizonyításához, hogy a palackdugó nem volt szokatlan. Az a kérdés azonban, hogy a tanács helyesen állapított-e meg bizonyos tényeket, érveket vagy bizonyítékokat, a kifogásolt döntés lényegi törvényessége vizsgálatának a részét képezte, de nem volt része az eljárás szabályossága vizsgálatának – állapította meg a CJEU, és elutasította a törvénysértésre hivatkozó kifogásokat.

B) A *Német Merck KGaA* (Merck) 2018. november 19-én a CJEU előtt megnyerte *FLEXAGIL* védjegyének vitáját. A figyelem elsősorban a Merck uniós ábrás védjegyének tényleges használatára irányult. A bíróság megállapította, hogy elegendő a bizonyíték egyetlen európai uniós tagállamban akár három hónapnál rövidebb használat esetén is.

Az ügy háttere, hogy a zürichi székhelyű *DRH Licensing & Managing AG* (DRH) 2015. júniusban kérte a Merck védjegyének törlését azon az alapon, hogy a Merck által a lajstromozott uniós *FLEXAGIL* védjegyének használatával kapcsolatban szolgáltatott bizonyíték nem volt elegendő a megtámadott védjegy valódi használatának a megállapításához. Az EUIPO fellebbezési tanácsa – ellentétben a törlési osztállyal – 2017. októberben elutasította a törlési keresetet. Ezt követően a kérelmező a CJEU-nál nyújtott be fellebbezést azon az alapon, hogy a tanács döntése sérti a 207/2009 sz. rendelet 51(1)(a) cikkét.

A kérelmező arra az állításra alapozta fellebbezését, hogy a Merck által a használat igazolására benyújtott dokumentumok nem voltak elfogadhatók, és különösen a hirdetések mértéke nem volt elegendő bizonyíték, annál is kevésbé, mert azokra csupán Magyarországon került sor, és csupán nagyon rövid ideig.

Egy védjegy valódi használatának bizonyítékát az összes tény és körülmény fényében kell megvizsgálni, amelyek megalapozhatják, hogy a védjegyet kereskedelmileg valóban felhasználták. A 2017/1001 sz. rendelet előszavának 24. tétele szerint az uniós védjegy törölhető az EUIPO-nál benyújtott kérelem alapján, ha a védjegyet megszakítatlan öt év időtartamon belül az Unióban nem vették tényleges használatba azokkal az árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyekre lajstromozták.

A CJEU korábbi ügyekben úgy döntött, hogy a megtámadott védjegy használatának nem kell mindig széles körűnek lennie ahhoz, hogy valódinak legyen tekinthető. A használat minimális mértékét nem lehet kezdettől fogva és elvontan meghatározni. A tényleges használat erőssége a vonatkozó piac szerkezetétől és méretétől, valamint a termék és szolgáltatás jellegétől függ, de független a tulajdonos vállalkozói szervezetének terjedelmétől (az EUIPO *Colomer* nevű főtanácsnokának 2002. évi döntése).

Alább a bíróság által megválaszolt kérdéseket ismertetjük.

a) Elfogadhatók voltak a benyújtott dokumentumok?

A kérelmező azt állította, hogy a dokumentumok szerint a Merck a kifogásolt *FLEXAGIL* védjegyet a lajstromozottól eltérő alakban használta. A Merck a kifogásolt formában a véd-

jegyet a „krem” szó hozzáadásával használta. A kérelmező szerint ez a védjegy megkülönböztető jellegének jelentős változását jelenti. A CJEU elutasította ezt az érvet azon az alapon, hogy a „krem” szó másodlagos szerepet játszott, és csekély megkülönböztető jelleggel rendelkezett.

A számlák többségén az ábrás elem nem volt jelen. A bíróság azonban úgy döntött, hogy ez megengedhető volt. A bíróság tisztázta, hogy a számlák bemutatásának célja az eladott áruk listájának az igazolása volt, mert a vonatkozó cikk száma vagy neve megjelent rajtuk. Ugyanez a helyzet akkor is, ha a számlák nem árukra vonatkoznak, de hirdetik azokat az árukat, amelyeken fel van tüntetve a védjegy.

A Merck által benyújtott dokumentumok lényegileg számlák voltak a kifogásolt védjegy különböző médiumokban megjelent hirdetésiért, valamint weboldalkivonatokért. Magyarországon a hirdetési tevékenység különös fontossággal bírt. Ezek költsége 31 millió forintra (közelítőleg 94 000 EUR) rúgott két hónapnál alig hosszabb, rendkívül rövid időszak alatt, amit a bíróság nem tekintett elhanyagolhatónak.

b) A hirdetés bizonyíthatja-e egy védjegy tényleges használatát?

A kérelmező különösen azzal érvelt, hogy a dokumentumok hiányosak voltak, és a hirdetési módok nem képeztek elegendő bizonyítékot. A CJEU ezt kifogásolta, és a hirdetési szabályokat teljes mértékben elfogadta a védjegy tényleges használataként, különös tekintettel arra, hogy a költségek igen magasak voltak. Ez ellensúlyozta azt a tényt, hogy a hirdetések nagyon rövid ideig voltak láthatók. A televízióban megjelent reklámfilmek az árukat eladott formájukban mutatták be – érvelt a bíróság.

c) A tényleges használatot nagyobb földrajzi területen kell bizonyítani?

A kérelmező azt is kifogásolta, hogy a megtámadott védjegy használatát nem bizonyították elég nagy földrajzi területen, mert a hirdetéseket csupán Magyarországon mutatták be. Ez területileg nem volt elegendő – érvelt a felperes. A CJEU ezt a panaszt is elutasította. Annak megállapításához, hogy az Unióban tényleges használat történt-e, el kell tekinteni a tagállamok határaitól és méretétől. A Magyarországon hirdetésre költött, nagy összegre tekintettel a használat bizonyítása elegendő csupán egyetlen tagállamban is.

A CJEU szerint tehát kisebb értékű használatot is ténylegesnek lehet tekinteni, ha a vonatkozó területen ez igazolt mértékű ahhoz, hogy a védjegy által védett áruk vagy szolgáltatások szempontjából meg lehessen tartani a piaci részesedést, vagy azt meg lehessen szerezni. Ez az eset érvényes akkor is, amikor ilyen bizonyíték csupán egyetlen EU-tagállamban érhető el, és csupán rövid időtartamon keresztül.

C) A CJEU szerint sem a FIT + FUN, sem a MULTIFIT szavak nem rendelkeznek megkülönböztetőképeséssel, ezért nem védhetők uniós védjegyként. A CJEU érdekes döntése a

védjegyek megkülönböztetőképessége mellett kitér a megkülönböztetőképesség használat útján való megszerzésére is.

A „fitness” szót egyre általánosabban használják, és a hirdetésekben is egyre gyakoribb a „fit” szóelem. A német *Multifit Tiernahrungs GmbH* (Multifit) ilyen megfontolásból 2016-ban kérelmezte uniós védjegyként a FIT + FUN és a MULTIFIT szóvédjegy lajstromozását. A védjegybejelentést a Multifit többek között az 5. áruosztályban (élelmiszer-kiegészítők, diétás ételek állatorvosi célokra), a 28. áruosztályban (játékszerek kedvenc háziállatok számára) és a 31. áruosztályban (kedvenc háziállatok élelmiszerei) nyújtotta be.

A bejelentést mind az EUIPO, mind annak fellebbezési tanácsa elutasította arra hivatkozva, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegyek szokásos szavakból állnak, amelyeket közvetlenül minden személy megért. A „fit” szó annak következtében, hogy sokféleképpen felhasználják hirdetési célokra, már nem érthető a vonatkozó áruk eredetének megjelöléseként.

A bejelentő mindkét szóvédjegyhez külön fellebbezést nyújtott be arra hivatkozva, hogy az EUIPO és a tanács döntései sértik a 2017/1001 sz. rendelet 7(1)(b) cikkében foglaltakat. A szóvédjegyek eredeti fogalmi alkotást képeztek, mert a vonatkozó áruknak emberi jellemzők tulajdoníthatók – érvelt a bejelentő. Egyik védjegy sem jelöl minőséget vagy jelent felszólítást vásárlásra, és egyik sem hirdetési szlogen. Emellett Multifit-estjogra is hivatkozott: az a tény, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegyek pozitív hatást fejtenek ki, nem gátolja védjegyként való oltalmazhatóságukat. Mindezekon túl azonban a lajstromoztatni kívánt védjegyek nem szokásosak a védjegybejelentés által fedett áruk területén, és egyetlen más kérelmező sem használja azokat a piacon. A kérelmező azzal is érvelt, hogy a bejelentett védjegyek használat révén megkülönböztetőképességre tettek szert.

A CJEU megerősítette, hogy a hirdetési szlogenekből vagy minőségjelzésekből álló védjegyek, ha a 2017/1001 sz. rendelet 7(1)(c) cikke értelmében nem deskriptívek, tartalmazhatnak egy ténybeli állítást, és emellett alkalmasak lehetnek védjegyoltalom vonatkozásában eredetbizonyításra. Emellett a CJEU megállapította, hogy egy védjegy képzeletgazdag, meglepő és váratlan is lehet, ami azonban nem képezi szükségszerűen annak feltételét, hogy megalapozza egy hirdetési szlogen megkülönböztető jellegét; mindazonáltal elvben képes lehet arra, hogy egy hirdetési szlogennek megkülönböztető jelleget kölcsönözzön. Ezért egy hirdetési szlogen eredetiségét a megkülönböztetőképesség szempontjából figyelembe kell venni.

A jelen ügyben azonban a FIT + FUN védjegy egy szokásos hirdetési üzenet, amely nem vált ki a célközönségben sajátos gondolatokat.

Egy lajstromoztatni kívánt jelzés tényleges használatát a 2017/1001 sz. rendelet 7(3) cikke alkalmazásának összefüggésében kell csak megítélni – állapította meg a bíróság. Ez valójában lehetővé teszi egy olyan védjegy lajstromozását, amely kezdetben mentes a disztinktív jellegtől, ahol a védjegy megkülönböztető jellegre tett szert azokkal az árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek vonatkozásában lajstromozást kérnek annak a használatnak az eredményeként, amelyet végeztek vele.

A jelen esetben azonban a bejelentő egyrészt nem támaszkodott a 2017/1001 sz. rendelet 7(3) cikkére, másrészt nem igényelt ilyen hatású használatot. Ezért a CJEU mindkét fellebbezést teljes terjedelmében elutasította.

Az Európai Unió Törvényszéke (General Court, GC)

A) A skót St. Andrews várost, ahol hét golfpálya van, sokan a golf otthonának tekintik.

2010-ben a *St Andrews Links* ki akarta bővíteni védjegyportfólióját, amely tartalmazta a ST ANDREWS LINKS és a THE HOME OF GOLF védjegyek, és ezért a ST ANDREWS védjegy EU-védjegyként való lajstromozása iránt nyújtott be kérelmet a 25. áruosztályban (ruházat), a 28. áruosztályban (játékok és videojátékgépek), a 35. áruosztályban (kiskereskedelmi szolgáltatások) és a 41. áruosztályban (konferenciák, események, oktatás, könyvkiadás és online számítógépes játékok).

2016-ban az EUIPO elutasította a bejelentést az összes megjelölt áruosztályban azon az alapon, hogy a bejelentő nem bizonyított szerzett megkülönböztetőképességet, és a védjegy deskriptív volt a megjelölt áruk és szolgáltatások bizonyos pozitív jellemzőire nézve [EU-védjegyrendelet 7(1)(b) és (c) és (3) cikke].

Az elővizsgáló döntését 2017 októberében hatályon kívül helyezte a fellebbezési tanács a 25., 28. és 35. áruosztály áruí és szolgáltatásai, valamint a 41. áruosztály online számítógépes játékaival vonatkozásában, azonban fenntartotta az elővizsgáló döntését a 41. áruosztály fennmaradó szolgáltatásai kapcsán. Megállapította, hogy a lajstromoztatni kívánt ST ANDREWS védjegy a 41. áruosztály vonatkozásában földrajzilag leíró volt a 7(1)(c) cikk céljára, de csupán a golfra közvetlenül vonatkozó árukra és szolgáltatásokra, és nem vette figyelembe a ruházatot, videojátékokat és kiskereskedelmi szolgáltatásokat.

A St Andrews Links fellebbezést nyújtott be a GC-nél arra hivatkozva, hogy a tanács helytelenül állapította meg, miszerint a vonatkozó közönség a védjegyet földrajzi eredetjelzőként fogná föl.

A St Andrews Links első érve az volt, hogy a vonatkozó közönség nagyobb súlyt helyezne a védjegy hírnevére, mint a szolgáltatások földrajzi eredetére. A GC elutasította ezt az érvet, megjegyezve, hogy – érthető módon – a St Andrews Links nem vitatta sem azt, hogy St. Andrews város jelentős hírnévvel rendelkezik a golfsport révén, sem azt, hogy a golfrajongók a várost a golfbal társítják.

Utalva a *Karelia*-ügyre és a hivatkozott esetjogra, a GC megerősítette, hogy a 7(1)(c) cikk céljára elegendő, ha egy védjegy lehetséges jelentései közül legalább egy a vonatkozó áruk és szolgáltatások egyik jellemzőjére vonatkozik. A a ST ANDREWS védjeggyel kapcsolatban a GC nem vitatta, hogy van némi összefüggés a város és a sport között, de annak nem volt jelentősége, hogy egy másmilyen jelentésnek (itt St Andrews Links hírnevének) nagyobb a súlya a vonatkozó közönség emlékezetében.

A St Andrews Links nem vitatta, hogy a vonatkozó közönség egyaránt magában foglalja az átlagos fogyasztókat, valamint hivatásos és amatőr golfozókat. Ugyanakkor a GC megerősítette, hogy a 7(1)(c) cikk szempontjából egy védjegy lajstromozásának kizárásához elegendő, ha a cikk a vonatkozó közönség egy nem elhanyagolható részére vonatkozik. Ha ezt meg lehet állapítani, a csoport egyéb fogyasztóinak a felfogása lényegtelen még akkor is, ha az átlagfogyasztó nem létesítene kapcsolatot a védjegy és a földrajzi eredet között.

A St Andrews Links azzal is érvelt, hogy a vitatott szolgáltatások nem társultak sajátosan a golfal, és ezért nem önműködően gondolná azt a vonatkozó közönség, hogy azok sajátosan a golfal függenek össze. A bíróság nem fogadta el ezt az érvelést, és leszögezte, hogy a fellebbezési tanács helyesen állapította meg, miszerint az összes szolgáltatás közvetlenül a golfhoz és az azzal társult eseményekhez kapcsolódhat, és hogy a szolgáltatások nem bírnak olyan jelleggel, amely arra vezetné a vonatkozó közönséget, hogy elkülönítse a földrajzi eredetet a földrajzi jelzéstől.

B) A *Wajos LLC* (Wajos) 2015. december 7-én kérte az EUIPO-nál az alábbi háromdimenziós alak lajstromozását uniós védjegyként a 29., 30., 32. és 33. áruosztályban különböző típusú étolajokra és italokra.



Mind az EUIPO, mind annak fellebbezési tanácsa elutasította a kívánt védjegylajstromozást, azt állítva, hogy a 207/2009 sz. rendelet 7(1)(b) cikke alapján a védjegy nélküli a megkülönböztető jelleget. Mindkét fórum sajátosan azt az álláspontot képviselte, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy a védeni kívánt árukra a szokásos alakot képviseli, így nem teszi lehetővé az átlagos fogyasztó számára, hogy megkülönböztesse a bejelentő áruit más vállalatok áruitól. A vonatkozó közönség a védjegyet egy mindennapi palack alakú tartály változataként fogná fel. Az ismert palackalakoktól való egyetlen eltérés a szokásosnál hatá-

rozottabban kiöblösödő központi rész. A tanács azonban azzal érvelt, hogy a kiöblösödés műszaki és funkcionális szerepet tölt be, ami kizárja, hogy olyan jellemzőnek legyen tekinthető, amely azonosítja a termék eredetét.

A GC elutasította ezt az álláspontot, rámutatva, hogy az élelmiszeriparban a versenytársak műszaki korlátozásokkal kénytelenek szembenézni áruik csomagolása és címkézése területén. Így az üzletek jelentős ösztönzést éreznek arra, hogy termékeiket megkülönböztessék versenytársaikétól, különösen a csomagolás megjelenése és mintázata kapcsán, annak érdekében, hogy megragadják a fogyasztók figyelmét. Emellett a GC kifejtette, hogy az átlagfogyasztó alapvetően képes felfogni a csomagolás alakját a termék eredetének jelzőjeként, feltéve, hogy ez az alak elegendő megkülönböztetőképességgel rendelkezik figyelmének felkeltésére. A háromdimenziós védjegyek területén az az elv érvényesül, hogy a lajstromoztatni kívánt háromdimenziós védjegy minél jobban megközelíti a kérdéses termékek szokásos alakját, annál kevésbé rendelkezik megkülönböztetőképességgel. Csak az olyan védjegy tekinthető disztinktívnek, amelyik jelentősen eltér a szokásos gyakorlattól, és ezért alkalmas annak a lényeges funkciónak a betöltésére, hogy azonosítsa a termék eredetét. Ilyen vonatkozásban a GC rámutatott, hogy az EU törvénye nem tesz különbséget a védjegyek különböző kategóriái között. Ezért magának a terméknek vagy a csomagolásnak az alakjából álló háromdimenziós védjegyek megkülönböztetőképességét nem szabad szigorúbb feltételekkel mérni, mint az egyéb védjegykategóriákban alkalmazottakat. Az elutasítás elkerüléséhez elegendő, ha a védjegy minimális megkülönböztetőképességgel rendelkezik.

A jelen esetben a GC megerősítette ezt a legkisebb megkülönböztetési fokot, amely adottnak tekinthető a fentebb említett, az erősebb felső részt a keskenyebb alsó résztől elkülönítő kiöblösödés révén. A GC megállapította, hogy ez a vonás valóban műszaki és funkcionális jellegű, mindazonáltal esztétikai értéket is kölcsönös a kérelmezett védjegynek. Még ha egy átlagfogyasztó nem tulajdonít is jelentőséget az árucsomagolás alakjának, és az alak mögött nem gyanít eredetmegjelölést, a fogyasztók az olajokkal és italokkal kapcsolatban nincsenek hozzászokva olyan tartályokhoz, amelyek középen görbült alakúak. Ennek megfelelően a kérdéses alak nem teljesen szokásos, és a vonatkozó közönség könnyen emlékezhet rá. Ezért a GC arra a következtetésre jutott, hogy a háromdimenziós védjegy egészében tekintve megkülönböztető jellegű a lajstromoztatni kívánt áruk vonatkozásában, minthogy ezek az elemek sajátos megjelenést kölcsönöznek az áruknak.

A fentiek következtében a GC 2018. október 3-i döntése hatályon kívül helyezte a fellebbezési tanács döntését.

C) Három európai bíróságnak négy évre volt szüksége ahhoz, hogy megállapítsa, vajon a körte hasonlít-e az almához.

A *Pear Technology* (Pear), egy kínai szoftvervállalat 2014-ben kérelmet nyújtott be az EUIPO-nál körtelógójának védjegyként való lajstromozása iránt. Az amerikai *Apple* azonnal felszólalt a védjegybejelentés ellen arra hivatkozva, hogy a körte túlságosan hasonlít az

ő almájához. Az EUIPO 2016-ban az Apple javára döntött, ami ellen a Pear fellebbezést nyújtott be. Az EUIPO fellebbezési tanácsa 2017-ben megerősítette a hivatali döntést, és megállapította, hogy a körtefogó megjelenése túlságosan közeli az Apple híres almájához, és hogy a lajstromozása tisztességtelen előnyt biztosítana a Pear számára az Apple-védjegy hírnevének megkülönböztető jellege alapján. Ezért a tanács is elutasította a védjegy-lajstromozás iránti igényt.

A kínai vállalat azonban nem adta fel, és az ügyet a GC-nél folytatta, amely végül az ő javára döntött. Ellentétben az EUIPO-val és a fellebbezési tanáccsal, a GC megállapította, hogy a két logó valójában nem eléggé hasonló ahhoz, hogy védjegybitorlás jöhessen szóba. Ezért úgy döntött, hogy a Pear védjegyét lajstromozni lehet.

Ez az ügy kissé különösnek tűnhet mind a piaci résztvevők, mind a védjegytulajdonosok számára: ügyvivők, jogászok és bírók négy éven keresztül törték a fejüket, vajon egy körte hasonlít-e az Apple almájához. A GC három bíróból álló tanácsa végül egy 17 oldal terjedelmű elemzésben arra a következtetésre jutott, hogy egy alma valóban nem ugyanaz, mint egy körte.

Hollandia

A) A Hágai Kerületi Bíróság 2018. augusztusban ideiglenes intézkedést hozott a holland *McGregor IP BV* (McGregor) korlátolt felelősségű társaság és az *Adidas* közötti perben.

A McGregor divatáru-kereskedést 1971-ben hozták létre. A McGregor a MCGREGOR szót Benelux és európai uniós védjegyként lajstromoztatta ruházati és kapcsolódó termékekre.

Az Adidas birtokolja a REEBOK védjegyet. Működtet egy holland online üzletet *reebok.nl* doménnévvel és egyéb online üzleteket egyéb európai uniós hatáskörrel. A Reebok online-üzlet egyéb áruk mellett ajánlja az ún. „Conor McGregor-kollekciót”, amely a Conor McGregor nevet viselő Reebok ruházatot foglal magában.

Conor McGregor egy vegyes küzdősport- (mixed martial arts, MMA) harcos és többszörös világbajnok.

A McGregor felszólította az Adidast, hogy azonnal hagyjon fel a MCGREGOR védjegyeknek megfelelő jelzések használatával az Európai Unióban, ideértve a CONOR MCGREGOR jelzés használatát. A McGregor szerint e jelzés használata az Adidas által az ő MCGREGOR védjegy-re vonatkozó kizárólagos szellemi tulajdon-jogainak bitorlását jelenti.

Az Adidas azzal érvelt, hogy a McGregor kizárólagos szellemi tulajdon-jogai nem gátolják őt abban, hogy egy harmadik fél nevét használja kereskedelmi tevékenységében, ahol egy ilyen harmadik fél egy természetes személy (EU-védjegyrendelet, 14. cikk).

A McGregor azt állította, hogy a CONOR MCGREGOR jelzés használata az Adidas által ipari vagy kereskedelmi ügyekben sérti a tisztességes gyakorlat szabályait.

A Hágai Kerületi Bíróság döntése szerint az ügyben az a fő kérdés, hogy egy sporthős nevének az Adidas általi használata ruházati cikkeken, így kapucnikon, sortokon és sportmezeken, bitorolja-e a McGregor védjegyjogait.

A bíróság véleménye szerint a CONOR MCGREGOR jelzés használata az Adidas által ruházati cikkeken ipari vagy kereskedelmi ügyekben a tisztességes magatartás szabályaiba ütközik, amennyiben a használat az EU védjegyrendelete 14. cikkének hatálya alá esik.

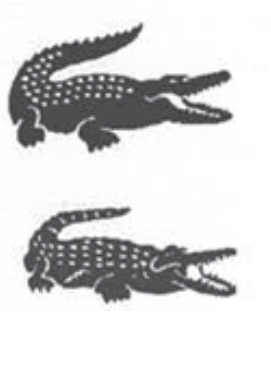
A bíróság azt is megállapította, hogy a CONOR MCGREGOR jelzés „McGregor” komponense szerepel túlnyomóan a ruházati cikkeken. A „Conor” keresztnév kisebb betűkkel és a vezetéknevtől eltérő színnel szerepel, így a hangsúly a vezetékneven van. A vezetőbíró megállapította, hogy ha a vonatkozó közönség gyors pillantással veszi szemügyre a ruházati cikkeket, nem találhat kapcsolatot az MMA-harcossal.

A bíróság azt is megállapította, hogy az Adidasnak az az állítása, amely szerint a ruházatokon feltüntetett „Conor” név csak közelebbi szemügyre vételkor olvasható, nem volt csökkentő tényező, mert megegyezett a McGregor azon érvelésével, hogy a közönség a ruházati cikkeket nem mindig veszi közelről szemügyre. Ezt az érvet alátámasztotta az a tény, hogy a CONOR MCGREGOR jelzés kizárólag a kapucnik és sportruházatok hátoldalára volt nyomtatva. A bíróság szerint a ruházat eleje rendszerint több figyelmet von magára, mint a hátulja (amit az Adidas elismert). Így a bíróság megállapította, hogy igazolást nyert a McGregornak az az állítása, hogy a közönség nem venné észre a „Conor” elemet.

Ellentétben az Adidas érvelésével, a vegyes küzdősportok nem olyan jól ismertek Európában, mint a labdarúgás. Ezért a bíróság elutasította az Adidasnak azt az állítását, hogy a Conor McGregor név ugyanolyan hírnévnek örvend, mint a jól ismert labdarúgó játékosok nevei. Az a tény, hogy McGregor jól ismert az MMA követői között, hihető, azonban a bíróság úgy döntött, hogy a vizsgált esetben a közönség tágabb körét kell figyelembe venni.

A fentiek miatt a Hágai Kerületi Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a CONOR MCGREGOR jelzés használata az Adidas által bitorolja a McGregor szellemi tulajdon-jogait a MCGREGOR szóvédjegyre. A bíróság valószínűnek tartotta, hogy a közönség jelentős része azt gondolná, hogy a MCGREGOR és a REEBOK ruházati cikkek gazdaságilag kapcsolt vállalatoktól származnak.

B) A *Lacoste* a jól ismert holland *Hema* áruház ellen európai uniós és Benelux védjegyei (1. ábra) alapján, amelyek többek között a 25. áruosztályban (vagyis ruházati cikkekre) vannak lajstromozva, a Hágai Kerületi Bíróságnál ideiglenes intézkedés elrendelését kérte, mivel a *Hema* krokodilmotívumot (2. ábra) tartalmazó gyermekfehérneműt árusít.



1. ábra



2. ábra

A Lacoste azzal érvelt, hogy a krokodilmotívum Hema általi használata ruházati cikkeken védjegyjogának egyértelmű bitorlását jelenti a 2017/1001 sz. európai uniós védjegyrendelet 9(2)(b) („A jelzés azonos az európai uniós védjeggyel vagy ahhoz hasonló, és olyan árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban használják, amelyek azonosak olyan árukkal vagy szolgáltatásokkal vagy azokhoz hasonlóak, amelyekre az európai védjegyet lajstromozták”) vagy (c) cikke alapján („ha nem hasonló az európai uniós védjeggyel lajstromozottakhoz, ahol az utóbbiak hírnevesek az Unióban, és ahol a jelzés megfelelő ok nélküli használata tisztességtelen előnyt jelent vagy károsan befolyásolja az európai uniós védjegy megkülönböztető jellegét vagy hírnevét”).

A Hema elsődlegesen azzal védekezett, hogy a krokodilmotívum általa való használata ruházaton díszítési célt szolgál, és nem fogható fel védjegyhasználatként.

A bíróság külön foglalkozott *a)* az ismétlődő krokodilábrázolást tartalmazó és *b)* az egyetlen krokodilábrázolást tartalmazó trikókkal.

a) A bíróság megállapította, hogy a vonatkozó közönség a többszörös krokodilábrázolást a kifogásolt ingeken és alsónadrágokon díszítésként fogná fel, vagyis azok használata nem minősül védjegyhasználatnak, mert

- a krokodilok ismételt használata azt idézi elő, hogy a szem nem egyes krokodilokat, hanem krokodiltengert lát; és
- gyermekruházatokon általános gyakorlat állatmotívumok használata.

A Lacoste piackutatást mutatott be a bíróságnak, amely azt a következtetést tartalmazta, hogy az alperesek a krokodilokat a ruházati cikkeken védjegyükkel társították. Ezt a bizonyítékot azonban a bíróság érvénytelenítette, mert:

- irányított kérdéseket tartalmazott; és
- nem a vonatkozó közönség válaszolta meg.

b) Az egyetlen, viszonylag kis méretű krokodilt ábrázoló cikkekkel kapcsolatban a bíróság megjegyezte, hogy a közönség egy része valószínűleg védjegyként fogná fel a krokodilt. Ezért a bíróság azt vizsgálta, hogy a Lacoste hivatkozhat-e az EU-védjegyrendelet 9(2)(b) vagy (c) cikkére. Arra a következtetésre jutott, hogy jelentős mértékű vizuális és fogalmi hasonlóság áll fenn a védjegy és a vizsgált krokodilmotívum között. A Lacoste védjegyei

- lényegükben fogva disztinktívek;
- jól ismert hírnévnek és
- ezért széles körű oltalomnak örvendenek.

Mindazonáltal a bíróság megállapította, hogy nem forgott fenn összetévesztési valószínűség, mert:

- a ruházati cikket csak a Hema (online) üzleteiben árusították, ahol csupán Hema-termékek voltak hozzáférhetők; és
- az egyetlen krokodilt ábrázoló trikókat mindig olyan csomagban árusították, amely ismétlődő krokodilábrázolást tartalmazó trikókat is tartalmazott.

A fenti megállapítások alapján a bíróság azon a véleményen volt, hogy azok a fogyasztók, akik egy Hema-üzletben látták az ingeket, nem hitték észszerűen, hogy azok a Lacoste-tól származnak. A fenti okok miatt 2018. december 18-án elutasította a Lacoste keresetét.

India

A) Az Indiai Szabadalmi Hivatal felügyeletét ellátó ipari minisztérium 2018. december 5-én publikálta a szabadalmi törvény módosított rendeletének tervezetét (Draft Rules 2018). A tervezethez 2019. január 4-ig bárki hozzászólhatott. A tervezett változtatásokat röviden az alábbiakban foglaljuk össze.

1. A tervezet szélesebb körben teszi lehetővé a gyorsított vizsgálatot, tágítva azoknak a körét, akik kérhetnek ilyen vizsgálatot. A kibővített kategóriákba tartoznak:
 - a kezdő és a kisvállalatok;
 - a hazai vagy külföldi kormányvállalatok; és
 - azok a bejelentők, akik külföldi szabadalmi bejelentést kívánnak benyújtani.
2. Egy másik fontos változást jelent engedélyezés előtti felszólalás esetén egy kéttagú elbíráló tanács bevezetése szemben a jelenlegi rendszerrel, ahol a bejelentést kezelő elővizsgáló dönt a felszólalás ügyében. Szükség esetén ez a tanács egy harmadik taggal is bővíthető.
3. A kisvállalati státuszt külföldi cég is kérheti.
4. Az e-mailen benyújtott PCT-bejelentések ügyében nem kell továbbítási díjat fizetni.

B) A *Sanofi*, a neves francia gyógyszervállalat védjegybitorlás miatt ideiglenes intézkedés elrendelését kérte a Delhi Felsőbíróságon (Delhi High Court, DHC) a *Faisal Mushtaq* &

Ors. CS (Faisal) ellen azt állítva, hogy az alperes SNOFINN kereskedelmi neve és logója (2. ábra) megtévesztően hasonlít az övére (1. ábra). Ennek az állításnak a megalapozottsága egyértelműen kitűnik a két vállalat védjegyeinek összehasonlítása révén.



1. ábra



2. ábra

Az alperes működtetett egy www.snofinn.com doménnevet, amely elárulja, hogy az alperes gyógyászati készítmények előállításával és eladásával foglalkozik SNOFINN védjeggyel. Az alperes védjegyként kérte lajstromozni kereskedelmi nevét és logóját. A Sanofi ez ellen tiltakozott.

A DHC megállapította, hogy az alperes védjegybitorlást követett el. Leszögezte továbbá, hogy az ügy kielégítette a hármas azonossági próbát, vagyis az „azonos védjegy – azonos áruk – azonos kereskedelmi csatorna” próbát.

Az alperes nem jelent meg a tárgyaláson, de a bíróság kinyilvánította, hogy a Sanofi állításai elegendőek voltak a bitorlás megállapításához. A bíróság minden további bizonyíték nélkül a Sanofi javára döntött, és a Faisalt példát statuáló költségek megfizetésére kötelezte, amelyek magukban foglalták az ügyvédi és a bírósági költségeket is.

Külön említést érdemel, hogy a bíróság gyorsan és meggyőzően kezelte az ügyet, és egy éven belül hozott döntést.

C) A *Kibow Biotechnology* (Kibow), egy amerikai gyógyszervállalat szabadalmi bejelentést nyújtott be RENADYL nevű termékére Indiában. Az Indiai Szabadalmi Hivatal a bejelentésre termékszabadalom mellett eljárászabadalmat is adott azon az alapon, hogy a Kibow felfedezte a probiotikumok alkalmazását veseműködés javítására, aminek alapján csökkenteni lehet a vesebetegek dialízisigényét.

A Gujarat székhelyű *La Renon Healthcare* (La Renon) indiai vállalat CUDO névvel hasonló gyógyszert árusított, és az Indiai Szabadalmi Hivatalnál a Kibow számára engedélyezett szabadalom megvonását kérelmezte azon az alapon, hogy a gyógyszer nem alapult találmánynon, sem feltalálói tevékenységen, és hogy a szabadalom leírása nem ismertett műszaki

haladást a meglévő ismeretekhez vagy a technika állásához képest, vagyis szakember számára kézenfekvő volt.

A hivatal elutasította a La Renon téves szabadalomengedélyezésre vonatkozó érvelését, és megállapította, hogy a találmány új, és kizárólagos jogokat érdemel, de elutasította az eljárászabadalmat, mert a módszert kézenfekvőnek és feltalálói tevékenységet nélkülözőnek ítélte. A megvonási kérelmet elutasította.

Ezután a La Renon a Madras Felsőbíróságnál (Madras High Court, MHC) nyújtott be fellebbezést. Az megvizsgálta a La Renon azon állításait, hogy a szabadalmat helytelenül engedélyezték, megsértve a szabadalmi törvény számos rendelkezését, azonban megalapozatlannak találta La Renon állításait, és a szabadalmi hivatal döntésében sem talált hibát. Ezért a fellebbezést költség megállapítása nélkül elutasította.

Kanada

A) A Szövetségi Bíróság (Federal Court, FC) bírója, Locke bíró 2018. július 18-án helyt adott a *Teva* kérésének, hogy a bíróság ítéljen meg számára kártérítést a szabadalmazott gyógyszerekre vonatkozó rendelet [(Patented Medicines (Notice of Compliance), PMNC)] 8. cikke alapján azokért a veszteségekért, amelyeket annak következtében szenvedett el, hogy *bortezomib* termékének piacra lépését késleltette a *Janssen* PMNC-rendelet alapján benyújtott kérelme a 2 203 936 sz. ('936-os) szabadalommal és a 2 435 146 sz. ('146-os) szabadalommal kapcsolatban. A *Teva* mindkét eljárásban sikert ért el azzal az állításával, hogy mindkét szabadalom kézenfekvő.

A *Janssen* saját *bortezomib* termékét *VELCADE* néven forgalmazza.

A *Millennium Pharmaceuticals* (a '936-os szabadalom tulajdonosa és a '146-os szabadalom licencvevője), valamint a *Janssen* azzal érvelt, hogy a *Teva* nem volt jogosult a 8. cikk alapján kártérítésre, mert bitorolta a '936-os és a '146-os szabadalmat. A *Millennium*, a *Janssen* és további felperesek ellenkérelemként pert indítottak ugyanezen szabadalmak bitorlása miatt. A bíró elutasította ezt a védekezést az ellenkeresettel együtt, megállapítva, hogy a '936-os és a '146-os szabadalom vonatkozó igénypontjai kézenfekvők voltak.

A '936-os szabadalom igénypontjai többek között *bortezomib*ra (69. igénypont) és *bortezomib*ot is magában foglaló hat vegyület csoportjára (37. igénypont) vonatkoznak. A *bortezomib* egy proteázinhibitor, amelyet bizonyos vérrákok kezelésére használnak. Ez az anyag egy dipeptid bórsavas analógja. A bíróság arra a következtetésre jutott, hogy mindkét igénypont kézenfekvő volt, és hogy a '936-os szabadalom nem tett eleget egy érvényes kiválasztási szabadalom követelményeinek.

A bíró szerint a *bortezomib* egy PCT-bejelentésben azonosított vegyületek körébe esett, és a '936-os szabadalmat „lényegileg kiválasztási szabadalomnak” lehetett tekinteni, ahol a komponensek kiválasztása számos ok miatt – így azért, mert kézenfekvő volt bórsavakat kipróbálni proteázinhibitorokként – nem igényelt feltalálói tevékenységet.

Kézenfekvőségi elemzésének részeként a bíró megállapította, hogy a '936-os szabadalom azért sem volt érvényes kiválasztási szabadalom, mert a kiválasztás „nem a kiválasztott csoport egy sajátos jellemzőjének minőségére vonatkozott”.

A '146-os szabadalom azt a kihívást ismertette, hogy meg kell találni „a bórsavvegyületek olyan összetételét, amely könnyen előállítható, adagoláskor bioaktív hatású, és stabilabb, mint a szabad bórsav”.

A bíróság szerint a technika állása és a találmányi gondolat közötti különbség „mannit és liofilizálás alkalmazása egy bortezomib-észter előállításához”. A bíró döntése szerint „kézenfekvő volt a liofilizálás kipróbálása, és ezen döntést követően egy térfogatnövelő anyag alkalmazása. Továbbá kézenfekvő volt mannit kipróbálása ilyen anyagként.”

A Janssen VELCADE termékének kereskedelmi sikere nem befolyásolta a bíróság kézenfekvőségre vonatkozó elemzését. A kereskedelemben alkalmazott összetétel megjavult oldhatóságot és oldódási tulajdonságokat kínált, amelyek nem képezték az igényelt találmány részét.

A bíróság kézenfekvőséggel kapcsolatos következtetései eltértek az CAFC döntésétől az ekvivalens amerikai szabadalom kapcsán. A bíró nem találta az amerikai bíróság érvelését meggyőzőnek az alábbi tényezőkkel kapcsolatos különbségek miatt:

- az érvénytelenség megállapításához szükséges követelmények;
- a „szakember” meghatározása; és
- a technika állása.

A '706-os szabadalom eljárást igényel „bortezomib vagy annak bórsavas anhidridje” nagyipari előállítására. A bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Teva-bortezomib és a Janssen-bortezomib gyártási eljárása nem bitorolta a '706-os szabadalmat. A bíró ezekkel az eljárásokkal kapcsolatban korlátozott mértékben közölt részleteket, azonban jelezte, hogy a bitorlási eljárási lépésektől függött, és ebben a kérdésben a Teva javára döntött. Ez együtt járt azzal, hogy elutasította a Millennium érvelését, amely szerint bizonyos oldószerek használata, amelyeket az igénypontokban említenek, nem lényeges, mert egy szakember ismert volna olyan változatokat, amelyeket helyettesítőként lehetett volna alkalmazni anélkül, hogy megváltoztatták volna a találmány működési módját. A bíró ezeket lényegesnek találta, mert a használt kifejezések „világosak és egyértelműek” voltak.

A fentiek alapján a bíróság helyt adott a 8. cikk szerinti kérelemnek, és elutasította az ellenkeresetet. A felek megegyeztek a kártérítés összegében, amit azonban nem hoztak nyilvánosságra.

B) 2018. november 14-én a *Canada Gazette*-ben bejelentették, hogy 2019. június 17-én új védjegy törvény lép hatályba. Az új törvény legfontosabb változásait röviden az alábbiakban foglaljuk össze:

- A védjegybejelentéseket egyszerűsíteni fogják, mert többé nem lesz szükség az első használat időpontjának azonosítására.

- Nem lesz többé szükség használati nyilatkozat benyújtására sem. Ez a rendelkezés érvényes lesz mind az új, mind a függő bejelentésekre.
- A védjegymeghatározást kiterjesztik mindenre, ami forrásjelzésre alkalmas. Ennek eredményeként oltalmazni lehet majd nem hagyományos jelzéseket, ideértve többek között a színeket *per se*, a hologramokat, a mozgóképeket, a hangokat, az illatokat és az ízeket.
- A bejelentéseket meg lehet majd osztani, ami stratégiai fontosságú lehet az elővizsgálati és a felszólalási eljárásban.
- Az új bejelentések lajstromozási időtartama tíz év lesz, de a már lajstromozott védjegyek 15 éves lajstromozási időtartama nem változik.
- Kanada csatlakozik a Madridi Jegyzőkönyvhöz.
- Eltörlik az új bejelentések lajstromozási díját.
- Az áruk nizzai osztályozását fogják alkalmazni.
- Be fogják vezetni az osztályonkénti díjat, mégpedig:
 - az első áruosztályért 330 CAD bejelentési díjat, a további osztályokért 100 CAD díjat kell majd fizetni a jelenlegi 250 CAD díj helyett, amely független az osztályok számától;
 - a megújítási díj 400 CAD lesz az első áruosztályért, és minden további osztályért 125 CAD díjat kell fizetni a jelenlegi 350 CAD díj helyett, amely független az osztályok számától.

C) Kanadában 2018. november 5-én módosított ipariminta-törvény lépett hatályba. A módosítások korszerűsítik Kanada ipariminta-törvényét, és jobban harmonizálják hasonló külföldi törvényekkel. A főbb változásokat röviden az alábbiakban foglaljuk össze.

- Megosztott bejelentést lehet benyújtani az eredetileg kinyilvánított – nem csupán igényelt – bármelyik mintára. Megosztott bejelentést olyan esetekben is be lehet nyújtani, amikor a hivatal olyan végzést ad ki, amelyben kifogásolja, hogy a bejelentés egynél több mintát tartalmaz.
- A módosított törvény szerint az oltalmi idő a lajstromozás napján kezdődik, és e naptól számított tíz év vagy a bejelentés napjától számított 15 év elteltével szűnik meg. Mindkét esetben egyetlen megújítási díjat kell fizetni. Korábban az oltalmi idő a lajstromozás napjától számított tíz évre volt korlátozva.
- Elsőbbség igénylése esetén a türelmi idő a legkorábbi elsőbbség napja előtti egy évre terjed ki, vagyis a bejelentő által ebben az időszakban eszközölt publikáció nem újdonságrontó.
- A legkülönbözőbb ábrázolási módokat is elfogadják, vagyis egy bejelentés tartalmazhat vonalas rajzot, fényképeket vagy számítógép segítségével készített mintamodelleket.
- Kanada megjelölhetővé vált a Hágai Rendszerben benyújtott nemzetközi bejelentésekben. Ennek megfelelően a Kanadai Szellemitulajdon-védelmi Hivatal a nemzetkö-

zi bejelentésben szereplő minden egyes mintát különálló, ún. „hágai bejelentésnek” tekint, amelyet érdemi vizsgálatnak vet alá. Ha a hivatal a nemzetközi lajstromozás publikálásától számított egy éven belül nem ad ki elutasító határozatot, a hágai bejelentést önműködően lajstromozzák mint Kanadában érvényesíthető hágai lajstromozást. Ha a hivatal elutasító határozatot ad ki, a bejelentőnek ugyanolyan módon van lehetősége válaszolni, mint egy hazai bejelentésre kiadott elővizsgálati végzés esetén.

Kína

A) 2019. január 1-je óta Kínában működik a Szellemtulajdon-védelmi Fellebbviteli Bíróság, amely a szellemi tulajdon területén folyó valamennyi eljárásban fellebbezési bírósággént szolgál. E bíróság létrehozása arra vonatkozó jelzésként értékelhető, hogy a kínai kormány javítani kívánja a szellemi tulajdon jogi oltalmát Kínában mind a hazai, mind a nemzetközi vállalatok számára.

Az új bíróság felállítása egyúttal korszerűsíteni kívánja a nagyon szerteágazó kínai bírósági rendszert, amelyben a Legfelsőbb Népbíróság mellett vannak alapvető, közbenső és felsőbb népbíróságok, amelyek közül csupán néhány dönthet szabadalmi és védjegyügyekben.

Az új bíróság székhelye Pekingben van, és feladata, hogy elősegítse Kínában a bírósági döntések koordinálását a szellemi tulajdon területén. Azt remélik, hogy ez javítani fogja a pereskedés minőségét és hatékonyságát, és kedvező jogi környezetet fog létrehozni a műszaki innováció számára. Az új bíróság fellebbezési és kerületi bíróság, és Kína egész területén tarthat tárgyalást. E bíróság előtt a bizonyítás megengedett online módszerekkel.

Az új bíróságot a Legfelsőbb Népbíróság hozta létre. Joghatósága a következő ügyekre terjed ki.

1. Polgári ügyek az első fok után. Idetartoznak: találmányi, szabadalmi és használatiminta-oltalmi, valamint integrált áramkörü mintákkal kapcsolatos ügyek, számítógépszoftver- és növényfajtaügyek.
2. Olyan elsőfokú adminisztratív ügyek, amelyek bonyolultabb technikai kérdésekre vonatkoznak, ideértve a minta- és monopóliumvitákat.
3. Elsőfokú fellebbezés utáni fellebbezési ügyek, amelyek az első fok után léptek hatályba, függetlenül a fentebb említett polgári vagy adminisztratív ügyektől.

Az új bíróság kijelölhet egy alárendelt bíróságot a perújrafelvétel lefolytatására.

A Kínai Legfelsőbb Bíróság perújrafelvételét az új bíróság ugyanolyan módon fogja kezelni, mint a szellemi tulajdoni bíróságok döntésein alapuló fellebbezési eljárásokat. A legfelsőbb bíróság eredeti Szellemi Tulajdoni Bírói Tanácsa (amely 3. polgári tanácsként is ismert) a helyén marad, és perújrafelvételi ügyekkel foglalkozik.

B) A Pekingi Szellemi Tulajdoni Bíróság, amelynek jogköre kiterjed szabadalom-felülvizsgálati és -érvénytelenítési ügyekre, minden évben jelentős számú szabadalmi adminisztrációs ügyet kezel. 2016-ban a bíróság 2184 új ügyet fogadott be, és 1341 műszaki vonatkozású ügyet fejezett be. Annak ellenére, hogy 2015 óta a bíróság által befejezett ügyek száma 90%-kal nőtt, a bíróság továbbra is óriási nyomás alatt áll, hogy csökkentse elintézetlen ügyeinek számát, amelyeknek jelentős részét szabadalmi adminisztrációs ügyek képezik. Minthogy a bírók száma korlátozott, akik közül a legtöbb csupán jogi képzettséggel rendelkezik, a műszaki tények eldöntése jelentősen befolyásolja az ügyintézés hatékonyságát és tisztességét.

Az elintézetlen ügyek számának csökkentése érdekében a bíróság újabban elkezdte műszaki kutatók és műszaki szakértelemmel rendelkező esküdtek igénybevételét a bírósági eljárásokban. Összehasonlítva a műszaki kutatókkal, a műszaki szakértelemmel rendelkező esküdtek mind műszaki, mind jogi ügyekben adnak tanácsot a szabadalmi adminisztrációs ügyekben, és rugalmasabb alapon jelölhető ki.

2014 óta műszaki kutatókat széles körben vettek igénybe szabadalmi adminisztrációs ügyekben. Ez azonban nem járt nehézségek nélkül. Minthogy csupán műszaki tények vizsgálatával vannak megbízva, a műszaki kutatóknak nehézségekkel kell szembenéznük olyan szabadalmi adminisztrációs eljárásokban, ahol a műszaki ténymegállapítás gyakran egybefonódik jogi kérdésekkel. Emellett a műszaki kutatók korlátozott humán forrást jelentenek. Így például a bíróságnak az ügyek túlnyomó részében csak öt műszaki kutató segít, akik nem képezik részét az állandó állománynak.

A műszaki szakértelemmel rendelkező esküdtek az adott műszaki terület gyakorlott ismerői. Ez lehetővé teszi számukra, hogy műszaki elemzéseket végezzenek, és bizonyos szintű szakértelemre és hozzáértésre tegyenek szert. A műszaki szakértelemmel rendelkező esküdtek kérdéseket tehetnek fel, és véleményt nyilváníthatnak mind a ténymegállapítás, mind a törvényalkalmazás vonatkozásában. A népi esküdtekre vonatkozó törvény szerint a bíróságok a népi esküdtszékből tanácsokat képezhetnek, amelyek száma legfeljebb háromszorosa lehet a bírókéknak. Ez nagyobb szabadságot kölcsönöz a bíróságoknak.

A bírói gyakorlatban a műszaki szakértelemmel rendelkező esküdtek segítséget jelentenek a hatékonyság megjavításában. Az alábbi eset azt szemlélteti, hogy az ilyen esküdtek hogyan tudnak segíteni a bíróknak a műszaki tények gyors megítélésében és az ítélet meghozatalában adminisztratív szabadalomérvénytelenítési ügyekben.

Az ügy egy főzőkészüléket igénylő szabadalomra vonatkozott, amely egy érvénytelenítési eljárás nyolc körén esett át. A kilencedik körben a Szabadalomfelülvizsgálati Tanács megváltoztatta korábbi megállapítását, azt az álláspontot képviselve, hogy a vizsgált szabadalom nem volt új, és nem igényelt elegendő feltalálói tevékenységet. E döntés ellen a szabadalmas a Pekingi Szellemi Tulajdoni Bíróságnál adminisztratív peres eljárást indított. A bíróság tanácsa egy bíróból és két olyan esküdttől állt, akik megértették az ügy műszaki szempontjait, és így műszaki szakértő esküdtek voltak mechanikai területen.

A bíróság szóbeli tárgyalásán a felek heves vitát folytattak a szabadalom szerinti és a technika állásához tartozó műszaki megoldás közötti különbségekről. A felek véleményének meghallgatása után az esküdtek a vita lényegét abban foglalták össze, hogy „vajon szükség van-e zsír hozzáadására a technika állásához tartozó főzőeszközhöz a főzési eljárás alatt?”, és a feleket arra utasították, hogy adják elő álláspontjukat. Annak a kérdésnek az eldöntésekor, hogy a szabadalmazott találmány kidolgozásához szükség volt-e feltalálói tevékenységre, az esküdtek megállapították, hogy „a szabadalmazott főzőeszköz összeállítható a technika állásához tartozó alkotórészekből”, azonban „minthogy műszaki területen bármilyen új terméket elő lehet állítani összeállítás útján, nem lenne helyénvaló elfogadni azt a nézetet, hogy a vizsgált szabadalom kreativitását egyszerűen attól tennék függővé, hogy a szabadalmazott eszközt össze lehet-e állítani ismert elemekből.”

Az esküdtek elemzésére alapozva a Pekingi Szellemi Tulajdoni Bíróság döntése hatályon kívül helyezte az Szabadalomfelülvizsgálati Tanács érvénytelenítési döntését.

C) A *Guangzhou Aibeifu Cosmetics Co., Ltd.* (a továbbiakban: bejelentő) 2012. május 7-én 9369681 számmal lajstromoztatott egy védjegyet a 3. áruosztályban samponokra, kozmetikumokra, szájrúzsokra és körömlakkokra. Az *Artecoll Medical Investment Co., Ltd.* (a továbbiakban: kérelmező) 2015. június 23-án és 2016. április 26-án törlési keresetet nyújtott be a lajstromozott védjegy ellen arra hivatkozva, hogy a lajstromozott védjegyet három egymást követő éven keresztül nem használták. A Kínai Védjegy hivatal a törlési keresetet elutasította.

A kérelmező nem volt megelégedve ezzel a döntéssel, és a Védjegyfelülvizsgálati Tanácsnál fellebbezést nyújtott be. Az azon a véleményen volt, hogy bár a kérelmező együttműködési megállapodásokat, vásárlási és eladási szerződéseket, eladási és egyéb számlákat, nyomtatási megállapodásokat és hasonlókat nyújtott be, ezek a dokumentumok csak arcmaszkként való felhasználást tudnak igazolni, de nem igazolják a védjegy árujegyzékének megfelelő használatot. Ezért a védjegyet törölni kell.

A kínai védjegy törvény 2. cikkének 49. bekezdése szerint ha a lajstromozott védjegyet megfelelő igazolás nélkül három egymást követő éven keresztül nem használták, bármely vállalat vagy egyén törlési keresetet nyújthat be a védjegy hivatalnál a védjegy ellen. A védjegy törvény 56. cikke szerint a lajstromozott védjegy használatát azokra az árukra kell korlátozni, amelyekre a lajstromozást jóváhagyták. Ha egy lajstromozott védjegyet a jóváhagyott árukon használnak, a lajstromozást fenn kell tartani, Ha viszont egy lajstromozott védjegyet a jóváhagyott áruk körén kívül használnak, az ilyen használat nem képezi a védjegy tényleges használatát.

A vizsgált esetben a védjegyet „arcmasz” árukon használták, amelyek hasonlítanak a lajstromozásnál megjelölt árukhoz, azonban az „arcmasz” nem tartozik a jóváhagyott árukhoz. Így a Védjegyfelülvizsgálati Tanács megerősítette, hogy a lajstromozott védjegyet

nem használták ténylegesen és kereskedelmileg a lajstromozott védjegy árujegyzékében fel-tüntetett árukon három egymást követő éven keresztül, ezért azt törölni kell.

D) A Legfelsőbb Népbíróság 2018. április 26-án nyilvános tárgyalást tartott a *Christian Dior* (Dior) nemzetközi 3D védjegybejelentésének elutasításával kapcsolatban folyta-tott adminisztratív perben. Az alábbi ábrán bemutatott, vitatott védjegy szemcsepp alakú parfüműveg volt, felül egy kis gömbbel és ovális alakú alsó véggel; az üveg vékony nyakát aranyfonalkörök díszítették. A Dior a védjegyet *J'adore* (Imádom) parfümjének védjegye-ként használta.



Az ügy előzménye, hogy a Dior a 3D védjegyet Franciaországban 2014. augusztus 8-án lajstromoztatta, majd 2014. november 6-án nemzetközi védjegybejelentést nyújtott be rá Kínára vonatkozó területi kiterjesztéssel a 3. áruosztályban, lényegileg parfümökre és illa-tosított árukra.

2015. július 13-án a Kínai Védjegy hivatal elutasította a védjegybejelentést azon az alapon, hogy „a védjegy nem rendelkezik megkülönböztetőképeséggel”.

2015. augusztus 30-án a Dior fellebbezést nyújtott be a Védjegyfelülvizsgáló Tanácsnál. 2016. február 22-én a tanács megerősítette az elutasítást a védjegytörvény 11.1(3) cikkére hivatkozva, amely szerint „az olyan jelzések, amelyek nélkülözik a megkülönböztetőké-pességet, ... nem lajstromozhatók védjegyként”.

Ezután a Dior a Pekingi Szellemi Tulajdoni Bíróságnál nyújtott be fellebbezést, többek között az alábbi okokra hivatkozva.

- Az elutasítási eljárás alatt három nézetből készített rajzot nyújtott be, amelyet a Védjegyfelülvizsgáló Tanács nem vett figyelembe.
- A védjegy disztinktív volt, nem pedig a megjelölt áruk egy szokásos tartálya.
- A védjegy tartalmazta a megkülönböztető „*J'adore*” kifejezést, miként azt a három né-zetből készített rajz is mutatja, ami lehetővé tette, hogy forrásazonosítóként szolgáljon anélkül, hogy a vonatkozó közönséget félrevezetné vagy összezavarná.
- Hosszú ideig tartó és széles körű hirdetés révén a védjegy erős megkülönböztetőké-pességre tett szert.

A bíróság 2016. szeptember 29-én hozott döntést, fenntartva a Védjegyfelülvizsgálati Tanács döntését. A Dior ez ellen a Pekingi Felső Népbíróságnál nyújtott be fellebbezést, amely 2017. május 23-án megerősítette a tanács döntését.

Ez ellen a Dior felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Legfelsőbb Népbíróságnál, amely 2017. december 29-én tartott tárgyalást. 2018. április 26-án *Tao Kaiyuan*, a Legfelsőbb Népbíróság alelnöke és a felülvizsgálati ügyben elnöklő bírása bejelentette a bíróság döntését, amely hatályon kívül helyezte az alsófokú bíróságok és a Védjegyfelülvizsgálati Tanács döntéseit, és elrendelte, hogy a tanács vizsgálja felül az ügyet.

Kuvait

A *Bee Fly Sarl* (Bee) kuvaiti vállalat 2011. november 1-jén kérte a Kuvaiti Védjegy hivatalnál a STAR FLY védjegy (1. ábra) lajstromozását a 25. áruosztályban. A védjegybejelentést 2013. március 10-én publikálták a hivatalos közlönyben.



1. ábra



2. ábra

A *Stonefly S. P. A.* (Stonefly), egy olasz cég, 2011. november 1-jén felszólalást nyújtott be a védjegybejelentés ellen arra hivatkozva, hogy az hasonlít az ő lajstromozott STONEFLY védjegyéhez (2. ábra). A felszólaló még a következőkre hivatkozott.

- A védjegyek mind kiejtésben, mind általános megjelenésben hasonlítanak.
- A STONEFLY védjegyet 1988-ban lajstromoztatta számos áruosztályban, ideértve a 25.-et is.
- A STONEFLY jól ismert védjegynek minősül.
- A kifogásolt védjegy lajstromozása félrevezetné a fogyasztókat a termék eredetét illetően.
- A felszólalás tárgyát képező védjegy lajstromozása ellentmond mind a kuvaiti védjegy törvénynek, mind a nemzetközi megállapodásoknak.

Válaszában a Bee bizonyítékot nyújtott be annak igazolására, hogy a két védjegy nem hasonlít egymásra. Emellett nyomatékosan érvelt azzal a ténnyel, hogy a Stonefly kifejezés nincs lajstromozva Kuvaitban.

Érvelése alapján az elővizsgáló elutasította a felszólalást, és engedélyezte a STAR FLY védjegy lajstromozását.

Marokkó

A *Skyworth Group Co., Ltd.* (Skyworth) 2014. szeptember 23-án kérelmet nyújtott be a Marokkói Védjegy hivatalnál a SKYWORTH védjegy (1. ábra) lajstromozása iránt a 7., 9. és 11. áruosztályban. A bejelentést 2014. november 13-án publikálták a hivatalos közlönyben. A *Sky International AG* (Sky) a 60 napos határidőn belül felszólalt a védjegybejelentés 9. áruosztályban való lajstromozása ellen arra hivatkozva, hogy a SKY védjegyet (2. ábra) és annak szóösszetételeit (SKY NEWS ARABIA, SKY SPORT és SKY NEWS) korábban, 2003-ban és 2011-ben lajstromoztatta Marokkóban a 9. áruosztályban.



1. ábra



2. ábra

A Skyworth az alábbi ellennyilatkozatot nyújtotta be:

- 868420 számmal Marokkóban a 9. áruosztályban 2010 óta korábbi lajstromozása van;
- az említett korábbi lajstromozással számos országban rendelkezik az egész világon;
- a SKYWORTH védjegy nem hasonlít a SKY védjegyre sem kiejtésben, sem általános megjelenésben;
- a „Sky” szó általánosan használt, és senki sem szerezhethet rá kizárólagos jogot.

Az elővizsgáló az ellennyilatkozat alapján a Skyworth javára döntött, és engedélyezte a SKYWORTH védjegy lajstromozását.

Németország

A) A Mannheimi Kerületi Bíróság 2019. februárban fontos döntést hozott a szabványokhoz elengedhetetlen szabadalmakkal kapcsolatban.

Az *IP Bridge* Németországban beperelte a *HTC*-t a 2 294 737 sz. ('737-es) európai szabadalom bitorlása miatt. A '737-es szabadalmat eredetileg a Panasonic nyújtotta be, és ezt követően átruházta az *IP Bridge*-re. A '737-es szabadalom olyan szabadalmak SEP-portfóliójához tartozik, amelyeket az adatátviteli LTE-szabványhoz elengedhetetlennek (SEP = Standard Essential Patent) nyilvánítottak.

2014 végén az *IP Bridge* először tárgyalta a *HTC*-vel az SEP-portfólióval kapcsolatos licencmegállapodás ügyében. Majdnem két évig tartó, végül eredménytelen tárgyalás után az *IP Bridge* 2016. szeptemberben a Mannheimi Kerületi Bíróságnál bitorlási pert indított,

tájékoztatást és elszámolást, valamint kártérítési jogosultság megállapítását kérve. Kezdetben az IP Bridge nem kért bírósági végzést. A per megindítása előtt két licencajánlatot adott át a HTC-nek, amelyekre az utóbbi két ellenajánlatot tett; ezeket azonban az IP Bridge túl alacsonynak ítélte és elutasította.

A szabadalmi per megindítása után az IP Bridge 2017. áprilisban és 2018. februárban további két licencajánlatot tett, majd a második után öt nappal tájékoztatta a bíróságot. Egy titoktartási megállapodást követően, 2018. április 11-én az IP Bridge átadta a HTC-nek harmadik felekkel az SEP-portfólióra vonatkozóan kötött licencmegállapodásait, és a HTC számára 2018. április 18-ig egy hetet adott legutóbbi licencajánlatának elfogadására. Erre a HTC arról tájékoztatta az IP Bridge-et, hogy egy külső szakértőt bízott meg a harmadik felekkel kötött licencmegállapodások elemzésére, és hogy az ajánlat értékeléséhez több időre lenne szüksége. Az IP Bridge 2018. április 24-én 2018. május 7-ig kérte a HTC reagálását legutolsó licencajánlatára. Az 2018. május 2-án közölte, hogy akkor tervezi válasz adását, amikor a külső szakértőtől megkapja annak végső szakvéleményét.

2018. május 15-én az IP Bridge további beadványt nyújtott be a bíróságnak, és végzés meghozatalát kérte. Szóbeli tárgyalásra az ügyben 2018. július 13-án került sor. Ezt követően az IP Bridge 2018. július 27-én egy másik licencjavaslatot tett, és az eljárás felfüggesztését javasolta, ha a HTC elutasítja ennek az utolsó ajánlatnak a megfontolását. A HTC azonban nem kérte a bíróságtól az eljárás felfüggesztését.

A Mannheimeri Kerületi Bíróság végzésében azt állapította meg, hogy a '737-es szabadalmat a HTC bitorolja, és elutasította az eljárás felfüggesztésére vonatkozó kérelmet arra tekintettel, hogy Németországban a '737-es szabadalom ellen párhuzamosan egy megsemmisítési eljárást indítottak. A bíróság elrendelte, hogy a HTC adjon tájékoztatást és elszámolást, és előírta, hogy a HTC köteles kártérítést adni. A bíróság azonban elutasította az ügyet lezáró végzés kiadását, mert a HTC eredményesen védekezett arra hivatkozva, hogy az IP Bridge licencajánlata nem felelt meg a FRAND (fair, reasonable and non-discriminative = tisztességes, észszerű és nem diszkriminatív) feltételeknek. Ilyen vonatkozásban a bíróság elutasította az IP Bridge keresetét.

A bíróság véleménye szerint a '737-es szabadalom a piacon uralkodó helyzetet biztosít. Az LTE-technológia ugyanis nem helyettesíthető korábbi szabványok szerinti technológiával, mert lényegesen gyorsabb adatátvitelt biztosít.

Az IP Bridge azonban nem teljesítette a *Huawei v. DTE*-ügyben a CJEU által hozott döntés szerinti kötelezettségeit, ezért magatartása nem volt FRAND.

Az IP Bridge 2018. április 11-én adta át a HTC-nek utolsó licencajánlatát. A bíróság túl rövidnek ítélte az IP Bridge által válaszadásra adott 22 nap időt ahhoz, hogy a HTC megfelelő választ vagy ellenajánlatot dolgozhasson ki.

A bíróság ilyen vonatkozásban az IP Bridge magatartását helytelennek minősítette. Ha az SEP-szabadalom tulajdonosa FRAND-vonatkozású kötelezettségeinek teljesítése nélkül nyújt be a bíróságnak keresetet végleges döntés iránt, ez a keresete visszaélésnek minősül,

ha és ameddig nem tesz elegendő erőfeszítést „nyomásgyakorlás nélküli tárgyalási helyzet” létrehozására. A német polgári eljárás szabályai nyújtanak ilyen lehetőséget, például a 251. cikk alapján. Az IP Bridge azonban ilyen vonatkozásban nem nyújtott be beadványt. A felfüggesztésnek csupán a javaslata a bíróság szemében nem volt elegendő a német polgári eljárás szabályai alapján.

Németországban jelenleg vitatott, hogy az SEP-szabadalom tulajdonosának milyen időkeretben kell licenccajánlatot tennie egy folyamatban levő perben, miután kérte a bíróságtól döntő határozat kiadását. A Mannheimi Kerületi Bíróság 7. tanácsa a vizsgált ügyben a kielégítő FRAND-licenccadási ajánlat megtételéhez adott, 2018. április 11-től a szóbeli tárgyalás 2018. július 13-i időpontjáig eltelt mintegy három hónapot elegendőnek tartotta az ajánlat gondos vizsgálatához. Az IP Bridge azonban nem teljesítette időben a kereset benyújtására vonatkozó kötelezettségét.

B) A T 0831/17 ügyben az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH, European Patent Office) 3.5.03 sz. műszaki fellebbezési tanácsa a következő három kérdést intézte a Bővített Fellebbezési Tanácshoz.

1. A fellebbezési eljárásban korlátozva van-e az Európai Szabadalmi Egyezmény 116. cikke szerint egy szóbeli tárgyalás lefolytatásának joga, ha a fellebbezés első pillantásra nem engedhető meg?
2. Ha az 1. kérdésre a válasz igenlő, első pillantásra megengedhetetlen-e ilyen értelemben a szabadalmat engedélyező végzés elleni olyan fellebbezés, amelyet egy harmadik fél az ESZE 115. cikke értelmében nyújtott be, és amelyet azzal az érveléssel alapoztak meg, hogy az ESZE keretében nincs más jogorvoslat a vizsgálati osztály döntése ellen, nem véve figyelembe a harmadik félnek az ESZE 84. cikkének állítólagos megsértésére vonatkozó kifogásait?
3. Ha a válasz az első két kérdés valamelyikére nemleges, tarthat-e a tanács szóbeli tárgyalást Haarban anélkül, hogy megsértené az ESZE 116. cikkét, ha a fellebbező fél ezt a helyet azon az alapon kifogásolja, hogy az nincs összhangban az ESZE-vel, és azt kéri, hogy a szóbeli tárgyalást helyezték át Münchenbe?

A fellebbezési tanács nézete szerint az ESZE 112(1)a) cikke alapján a szóbeli tárgyalás színhelyének kérdését helyesnek tűnik a Bővített Fellebbezési Tanácsához felterjeszteni, mert a kérdés alapvető fontosságú nagyszámú fellebbezési eljárás ügyében, és megválaszolása a törvény egységes alkalmazásának biztosítását szolgálná, a fellebbezési tanács pedig azt gondolja, hogy szükséges ebben az ügyben a döntés.

A fellebbezési tanácsnak nagy bizalma volt a T 1012/03 sz. és a T 689/05 sz. korábbi döntésekben, amelyek szerint a szóbeli tárgyalásokon való meghallgatás joga nem csupán a pusztán meghallgatás jogát öleli fel, hanem azt a jogot is, hogy a helyes helyszínen lehessen előadni az érveket. A helyes helyszín nem önműködően az ESZE 6(1) cikkében említett Európai Szabadalmi Szervezet székhelye, hanem rendszerint az ESZE 6(2) cikkében említett

helyszín, ahol az ESZE 15. cikkének értelmében az eljárásért felelős részleg székel, feltéve, hogy e részleg helyszíne összeegyeztethető az ESZE-vel (T 1012/03 sz. döntés 41. és következő indokolásai; T 689/05 sz. döntés 5. 3. indokolása).

A fellebbezési tanács nézete szerint a kérdés eldöntése lényegileg attól függ, hogy vajon az ESZH elnöke vagy az Európai Szabadalmi Szervezet Adminisztratív Tanácsa, amely meghatalmazta az elnököt új hivatali épület bérlésére, és így jóváhagyta a fellebbezési tanácsok áttelepítését Haar helységbe, rendelkeztek-e hatáskörrel ahhoz, hogy az ESZE 15. cikke értelmében az ESZE 6(2) cikkében és a központosítási protokoll I(3)a) szakaszában említett helyszíneken kívülre telepítsék át a hivatal részlegeit, vagy vajon az ESZE 6(2) cikket úgy kell-e értelmezni, hogy „München” nem ilyen nevű város, hanem a nagyobb müncheni körzet. A tanács nyilvánvalóan a „München” név szűk értelmezését tartja helyesnek.

A tanács megjegyezte továbbá, hogy nem ismert az a pontos érvelés, amellyel az elnök 2016-ban kifejezte azt a nézetét, hogy a fellebbezési tanácsok áthelyezése München város határain kívüli helyre összhangban van az ESZE-vel; ezért még nem nyilvánított véleményt erről a kérdésről, de nyilvánvalóan kellően megtámadhatónak és fontosnak tartja ezt a kérdést ahhoz, hogy a Bővített Fellebbezési Tanácshoz utalja.

Annak idején számos cikk jelent meg erről a kérdésről, és olyan véleményt is lehetett olvasni, hogy a fellebbezési tanácsok átköltöztetése Haarba legalább részben annak tulajdonítható, hogy a hivatali elnök nincs megelégedve azok egyes döntéseivel. Gyakorlatilag senki sem tartotta hihetőnek azt a hivatalos mentegetőzést, hogy a fellebbezési tanácsok a kiköltözése az Isar-menti épületből hozzájárulhat függetlenségük látszatához. Egyébként a tárgyalási szobák még mindig a régi épületben vannak, és nem tűnik úgy, hogy azokat gyakran használnák.

Az ennek a beszámolóknak az alapját képező cikket 15 hozzászólással együtt volt módunk olvasni. A hozzászólások közül az egyik legrövidebbet és leghasznosabbnak látszót némi rövidítéssel alább közöljük.

„Az egyetlen módja annak, hogy az Európai Szabadalmi Hivatal fellebbezési tanácsait függetlenné tegyék, az ESZE 15(f) és (g) cikkének törlése és az ESZE 6(2) cikkébe való beiktatása lenne. Az utóbbinak a szövege ekkor így lenne olvasható:

’A Szervezet szervei a következők:

(a) az Európai Szabadalmi Hivatal;

(b) a fellebbezési tanácsok és a Bővített Fellebbezési Tanács;

(c) az Adminisztratív Tanács.’

Ez a módosítás revíziós konferenciát kíván, mert az Adminisztratív Tanácsnak az ESZE 33(1)(b) cikkében foglalt hatáskörén kívül esik.”

Nem lehet kétséges, hogy a szakma valamennyi képviselője érdeklődéssel várja a Bővített Fellebbezési Tanács döntését.

A beszámoló alapját képező cikk címe: „Das HAAR in der Suppe”, aminek magyar fordítása: „A hajsza a levesben”. A „das Haar” német szó magyar jelentése „haj, hajsza”. Csakhogy

van egy csavar a címben, mert a Haar szó végig nagybetűvel van írva, ami egyértelműen utal arra, hogy itt a probléma a Haar nevű, München közelében levő helységgel kapcsolatban merült fel, amit a cikk tartalma teljes mértékben igazol is.

C) 2019. január 14-én Németországban életbe lépett az ún. védjegyjog-modernizációs törvény (Markenrechtsmodernisierungsgesetz). Így a német gyakorlat búcsút vett a német védjegy törvény néhány sajátosságától, és jobban összhangba került az európai uniós védjegyjoggal.

A védjegy jogi változásokat tárgyaló cikkek gyakran emelik ki az új és különleges védjegyformákat. A gyakorlatban azonban ezeknek a különleges védjegyformáknak, így a szag- és tapintási védjegyeknek csekély a jelentőségük. Tisztán gyakorlati okok miatt a felhasználók továbbra is a szó- és ábrás védjegyeket használják.

Ezzel szemben egyéb változásoknak nagyobb jelentőségük van a napi munkában. Az új törvény egységesítést hoz a védjegyek oltalmi idejében, valamint változásokat a felszólalási eljárásban, és megújítja a törlési eljárást. A német jogba is bevonul az Európában már bevezetett szavatossági védjegy: egyik formája a védjegy jogilag kialakított minőségi pecsétnek. Egyszerűsödik a vámügyi lefoglalás keretében a védjegy jogokra való hivatkozás, és pontosabban definiálják az üzleti megjelölésektől való elhatárolást.

A mindennapi gyakorlat szempontjából az alábbi változások a legfontosabbak.

– *Napra pontos oltalmi idő*

Csekély változás, amely azonban komoly jelentőséggel bír a védjegy gyakorlatban: míg egy védjegy oltalmi ideje mostanáig a hónap végétől számított 10 év volt, az oltalmi időt ezentúl – összhangban a legtöbb állam eddigi gyakorlatával – napra pontosan számítják. A már lajstromozott védjegyeknél semmi nem változik, míg az új lajstromozásoknál az oltalmi idő a bejelentés napjától számított tíz év.

– *Kombinált felszólalások*

Védjegysorozatokat vagy hasonló védjegyek nagyobb családjainak birtokosai azzal a nehézséggel voltak kénytelenek számolni, hogy a Német Szabadalmi és Védjegy hivatal (Deutsches Patent- und Markenamt, DPMA) előtt a felszólalást csak egyetlen jogra lehetett alapozni, úgyhogy a felszólalási díj megtöbbszöröződött, ha az eljárást több jog ellen kellett megindítani. A költségek ugyan a jövőben is növekednek a felszólalás tárgyát képező védjegyek számával, azonban a díj csak mérsékelten: védjegyenként 50 euróval növekszik.

– *A „csúszó” használati időtartam megszűnése*

A reform megszünteti a német felszólalási eljárás egy kellemetlen vonását, amely abban állt, hogy bizonyos helyzetekben a kifogásolt védjegy használatát a kifogásolási döntés előtti öt évben kellett igazolni. Minthogy az ilyen eljárások minden további nélkül elhúzódhatnak, mostanáig fennállt a veszély, hogy a valamivel korábbi dátumú használati igazolások az eljárás alatt használhatatlanná válnak anélkül, hogy erre valamilyen utalás

történt volna, ami az eljárás váratlan elvesztéséhez vezethetett. A jövőben egységesen a kifogásolt védjegy benyújtási napja előtti öt évet fogják figyelembe venni.

– *Hivatali törlési eljárás*

A felszólalási határidő letelte után harmadik személyek saját védjegyeiket egy új védjegybejelentés ellen csak bírósági törlési eljárással tudták érvényesíteni. A jövőben Németországban is igénybe lehet venni ehhez hivatali törlési eljárást, miként ez például az európai védjegyek számára korábban is lehetséges volt. Minthogy azonban a hivatalnak ehhez komoly előkészületi munkákat kell végeznie, ez a változás csak 2020. májusban fog hatályba lépni.

– *Nemzeti szavatossági védjegy*

Új védjegy-kategóriaként bevezetik a nemzeti szavatossági védjegyet (a védjegyek és a kollektív védjegyek mellett). Ez kiterjeszhető nemzetközi védjeggé is.

– *Felszólalás*

A felszólalási eljárásban számos változást vezettek be. Különböző korábbi jogok alapján is lehetséges felszólalást benyújtani. Korábban ez csak több felszólalási eljárással volt lehetséges.

Bevezettek egy két hónapos megegyezési („cooling-off”) időtartamot, amely a felek közös kérelme alapján meghosszabbítható.

A tényleges használatot teljes mértékben igazolni kell; erre a célra felhasználható a hiteles írásbeli nyilatkozat (nincs szükség eskü alatti nyilatkozatra).

A változásokat összefoglalva megállapítható, hogy a védjegytulajdonosok oltalmi köre célzatosan bővülni fog, illetve könnyebb lesz a védjegyre való hivatkozás.

D) A németországi leghíresebb kastély feletti védjegyvita, amely évekig tartott, 2018. szeptember 5-én befejeződött az Európai Unió Bíróságának döntésével.

A kérelmező egy emléktárgyakkal és ajándéktárgyakkal foglalkozó bejegyzett szövetségi társaság (BSGE) volt, amely a Bajor Szabadállam által az EU Szellemi Tulajdoni Hivatalánál lajstromoztatott NEUSCHWANSTEIN szóvédjegyet támadta meg. A Bajor Szabadállam már 2005-ben benyújtott kérelmet ennek a szóvédjegynek a Német Szabadalmi és Védjegyhivatalnál való lajstromozása iránt, és 2011-ben arra uniós védjegyoltalmat kapott. A CJEU döntése ellentmond a kérelmező azon állításának, hogy a NEUSCHWANSTEIN szóvédjegy olyan információt tartalmaz, amely földrajzi eredet megjelölésére szolgál, mert földrajzilag helyhez köthető.

Korábbi esetekben ez sokat tárgyalt kérdés volt. Az EUIPO fellebbezési tanácsa 2015-ben megállapította, hogy Neuschwanstein „földrajzilag helyhez köthető”, de nem egy „földrajzi hely”, mert a hely fő funkciója a kulturális örökség megőrzése, nem pedig emléktárgyak és szolgáltatások előállítása vagy forgalmazása. A tanács azt is leszögezte, hogy a vonatkozó közönség felismerne, a NEUSCHWANSTEIN megjelölésű valamennyi árut a Bajor Szabadállam ellenőrzése alatt gyártották, forgalmazták vagy szolgáltatották.

A kérelmező ennek ellentmondott: szerinte a Neuschwanstein kastély egyértelműen és összetéveszthetetlenül helyhez köthető, és a bíróság véleményével ellentétben különbözik egy rendes múzeumtól, amelyet meghatároznak a benne bemutatott kiállítási tárgyak, amelyeket – ellentétben a Neuschwanstein kastéllyal – át is lehet helyezni. Emellett az eredeti döntés ellentmond a CJEU 1999. évi „Chiemsee”-döntésének, mert a célzott közönség olyan árukat vásárol, amelyek a Neuschwanstein kastélyra mint világhírű turistaközpont utaló NEUSCHWANSTEIN jelzéssel vannak ellátva. A BSGE szerint a „Neuschwanstein” címke a turisták számára kizárólag emlékeztetőként szolgál az érdeklődés és eladás helyére. A célcsoport számára közömbös, hogy ki az előállító.

Ennek megfelelően a kifogásolt védjegy mentes minden megkülönböztető jellegtől. Így a védjegy egy *körkörös érv*, mert a NEUSCHWANSTEIN védjegy nem csupán a kastélyt jelöli mint múzeumot, hanem a kifogásolt védjegyet magát is.

Döntésében a CJEU elutasította a BSGE által indított keresetet, és a főtanácsnok érvelését követve kifejtette, hogy általános érdek a földrajzi árujelzők szabadon tartása, mert befolyásolni lehet a fogyasztók kedvezményeit. A dolog lényege azonban nem az áruk termelésének vagy a szolgáltatások nyújtásának a helye, úgyhogy a kifogásolt védjegy nem nyújthat semmiféle jelzést a védett áruk és szolgáltatások földrajzi eredetéről. A CJEU arra is utalt, hogy a nizzai osztályozás nem ismer „emléktárgycikkek” árut vagy szolgáltatási osztályt.

Pontosan azért, mert a vitatott védjegy nem leíró jellegű, a Bajor Szabadállam nincs kizárva abból a lehetőségből, hogy folyamodjon azon múzeumhely nevének a lajstromoztatásáért, amelynek uniós védjegyként a tulajdonosa, mert a 207/2009 sz. rendelet elvileg ezt nem zárja ki.

A bíróságnak az a megállapítása, hogy a kifogásolt védjegy nem deszkriptív az áruk és szolgáltatások földrajzi eredetére nézve, nem mond semmit a védjegy disztinktív jellegéről; ellenkezőleg, ez szükséges feltételt képez egy olyan védjegy lajstromozásához, amely gyenge megkülönböztető jelleggel rendelkezik. A megtámadott védjegy éppen azért, mert nem deszkriptív, folyamodhat közösségi védjegyként való lajstromozás iránt. Ezért nincs szó körkörös érvelésről.

Az a tény, hogy a jelen esetben a Bajor Szabadállam a bejelentő, az ügyben mellékes, mert védjegybejelentőként ugyanazok az elvek vonatkoznak egy államra, mint a piac más szereplőire.

Palesztina

A *Yildiz Holding Anonim Sirketi* (Yildiz) egy török vállalat, amely Törökországban és világszerte, így Palesztinában is birtokosa a TORINO védjegynek (1. ábra) a 30. áruosztályban. A vállalatnak tudomására jutott, hogy 2016. augusztus 16-án egy *Ahmad Arafat Azmi Qaraeen* nevű személy a Ramallahi Védjegy hivatalban kérelmet nyújtott be az ábrás TORINO védjegy (2. ábra) lajstromozása iránt a 30. áruosztályban.

TORINO



1. ábra

2. ábra

A hivatal a bejelentést 2017. április 26-án publikálta a hivatalos közlönyben. A Yildiz a következő indokok alapján felszólalt a bejelentés ellen:

- a szövegezés és a kiejtés mindkét védjegy esetében hasonló;
- a két védjegy esetében az árujegyzék is hasonló;
- a felszólaló vállalat jól ismert és aktív 1989 óta;
- az 1. ábra szerinti TORINO védjegy korábbi használata és korábbi birtoklása 2012 óta világszerte ismert, ideértve Palesztinát is; és
- a felszólalás tárgyát képező védjegy lajstromozása ellentmond mind a palesztin védjegy törvény, mind a nemzetközi egyezmények rendelkezéseinek.

A felszólaló érveinek és bizonyítékainak tanulmányozása után az elővizsgáló úgy döntött, hogy helyt ad a felszólalásnak, és elrendelte a felszólalás tárgyát képező bejelentés törlését a védjegylajstromból.

Spanyolország

A) E folyóirat 2019. áprilisi számának 145–146. oldalán hírt adtunk arról, hogy a Barcelonai Fellebbezési Bíróság 2018. április 13-án két döntést hozott, amelyek megerősítették a Barcelonai 1. sz. és 4. sz. Kereskedelmi Bíróság *Mundipharma* részére *ex parte* kiadott ideiglenes intézkedéseinek hatálytalanítását. Az ideiglenes intézkedéseket a fájdalomcsillapító oxikodon/naloxon termékekre vonatkozó generikumok első spanyolországi forgalmazása ellen adták ki, de az említett bíróságok később arra a következtetésre jutottak, hogy a *Mundipharma* 2 425 825 sz. ('825-ös) európai szabadalma érvénytelen hozzáadott anyag miatt. A cikk végén említettük, hogy az érdemi főeljárások függőben vannak a 4. sz. Barcelonai Kereskedelmi Bíróságnál.

Most arról kaptunk hírt, hogy a 4-es sz. bíróság döntést hozott az érdemi főeljárásokban, és elutasította a *Mundipharma* bitorlási kereseteit, amelyeket az oxikodon és a naloxon két generikus gyártója ellen indított.

Az érdemi kérdésekről folytatott főeljárásokban az alperesek azt állították, hogy a '825-ös európai szabadalom érvénytelen az alábbi okok miatt:

- hozzáadott anyag;
- nem kielégítő kinyilvánítás;
- újdonsághiány; és
- feltalálói tevékenység hiánya.

A hozzáadott anyaggal kapcsolatban az alperesek a következőkkel érveltek.

- Az engedélyezett szabadalom igénypontjai olyan kombinációs jellemzőkre vonatkoztak, amelyeket az eredetileg benyújtott bejelentés különállóan nem tárgyalt.
- Az engedélyezett szabadalom igénypontjai a benyújtott eredeti bejelentés megengedhetetlen általánosítását tartalmazták, mert elhagyták az eredeti bejelentés lényeges vonásait.
- A szabadalmasnak az az érve, hogy az 1. igénypont jellemzőinek sajátos kombinációja a benyújtott bejelentés példáiból származik, közbenső általánosításhoz vezetne.

A szabadalmas ellenérvelése azt állította, hogy az igényelt összes jellemző előnyös jellemző volt a benyújtott bejelentés oltalmi körén belül, és így egyértelmű kitanítást képezett, amely az igényelt jellemzők sajátos kombinációjához vezetett. A Mundipharma az egyik aligénypont kapcsán segédkérelmet is benyújtott egy késleltetett felszabadulású gyógyászati készítményt igényelve, amely 20 mg oxikodon-hidrokloridot és 10 mg naloxon-hidrokloridot tartalmaz.

Röviddel a szóbeli tárgyalás előtt az Európai Szabadalmi Hivatal felszólalási osztálya bejelentette a '825-ös európai szabadalom megvonását hozzáadott anyag miatt.

A 4-es sz. Barcelonai Kereskedelmi Bíróság helyt adott az alperesek ellennyilatkozatának, és a szabadalmat megvonta egy olyan döntéssel, amelyet három barcelonai szabadalmi bírósághozott.

A döntés először a megadott szabadalom 1. igénypontjának összes jellemzőjét elemezte – nevezetesen:

- az oxikodon-hidrokloridsó kiválasztását;
- a naloxon-hidrokloridsó kiválasztását;
- az oxikodon-hidroklorid mennyiségét (10–150 mg);
- a naloxon-hidroklorid mennyiségét (1–50 mg); és
- a sajátos 2:1 arányt.

A bíróság megállapította, hogy az eredeti szabadalmi bejelentésben nem volt utalás arra, ami a végül igényelt ötelemes sajátos kombinációhoz vezetett. Ezért az 1. igénypont jellemzőinek kombinációja nem volt közvetlenül és egyértelműen levezethető vagy származtatható egy szakember által.

A döntés kifejtette továbbá, hogy a '825-ös európai szabadalom igénypontjai megengedhetetlen általánosítást tartalmaztak, mert a benyújtott bejelentésben kinyilvánított találmány lényeges elemeit elhagyták.

A bíróság feleslegesnek találta, hogy tovább foglalkozzon az alperesek által előadott további érvénytelenségi okokkal (vagyis a nem kielégítő kinyilvánítással, az újdonsághiánnyal és a feltalálói tevékenység hiányával).

A bíróság vizsgálta a Mundipharma segédkérelmének érvényességét is, és megállapította, hogy jellemző kombinációinak kiválasztása és elfogadhatatlan általánosítás miatt a segédkérelem is hozzáadott anyagot tartalmazott.

A bíróság a fenti okok miatt 2018. december 19-én elutasította a Mundipharma bitorlási keresetét. E döntés ellen a Mundipharma nem fellebbezett, így a szabadalommegvonás Spanyolországban végleges.

B) 2019. január 14-én hatályba lépett a 2001. évi védjegy törvény reformja, amelynek a célja az volt, hogy a spanyol törvényt összhangba hozza a 2017/1001 sz. uniós rendelettel, és ezáltal a törvényt korszerűsítse.

A módosított törvény főbb rendelkezései röviden a következők.

- Bármely természetes vagy jogi személy, tekintet nélkül nemzetiségére vagy székhelyére, jogosult védjegy vagy kereskedelmi név lajstromozását kérni.
- A megkülönböztető jelzés ábrázolása történhet bármilyen eszközzel, amely lehetővé teszi az engedélyezett oltalom egyértelmű és pontos meghatározását.
- A lajstromozást gátló abszolút okok körét kiterjesztették a megkülönböztető jelzések olyan típusaira, amelyek kimondottan utalnak a terméknek lényeges értéket adó alakra vagy egyéb jellemzőre.
- Megszűnik a jól ismert vagy notórius védjegyek kategóriája, és helyére csak a *híres védjegyek* lépnek, e kategóriához az szükséges, hogy ne csupán a sajátos piaci szektor, hanem az általános közönség is ismerje őket.
- A módosított törvény bevezeti a licencvevők jogát felszólalás benyújtására.
- A lajstromozásból származó tiltási jog (*ius prohibendi*) nem érinti azokat a jogokat, amelyeket harmadik személyek szereztek a lajstromozott védjegy bejelentési vagy elsőbbségi időpontja előtt.
- Egy lajstromozott védjegy tulajdonosa jogosult az ezen védjegy által nyújtott oltalmat olyan áruk ellen is gyakorolni, amelyek harmadik országból jönnek, és – bár nem bocsátották őket szabad forgalomba – olyan jelzést viselnek, amely azonos vagy látszólag azonos a lajstromozott védjeggyel. Így tehát megszűnik az a követelmény, hogy bizonyítani kell, miszerint ezek az áruk spanyolországi forgalmazásra vannak szánva.

Svájc

A) A világhírű angol gépkocsigyártó *Bentley Motors* (Bentley) 2013 októberében Svájcban lajstromoztatni kívánta a BENTLEY logót és nevet, többek között az órákra vonatkozó 14. áruosztályban is. Egy *Montres Helvetia* nevű kisebb vállalat 1988-ban lajstromoztatta a

BENTLEY védjegyet az „órák és óraalkatrészek” áruosztályban. A védjegyet azóta többször eladták további cégeknek. A svájci védjegy akkori tényleges birtokosa 2014-ben felszólalt a 14. áruosztályban az angol cég javára való lajstromozás ellen.

A svájci védjegy törvény 35a cikke szerint a Szellemi Tulajdon Szövetségi Intézetnél (Eidgenössisches Institut für geistiges Eigentum, EIGE) bárki kérheti egy védjegy teljes vagy részleges törlését, ha azt öt egymást követő éven keresztül nem használták. Minthogy a svájci BENTLEY védjegyet 2009. október 5. és 2014. október 5. között Svájcban nem használták, a Bentley eredményesen hivatkozhatott a svájci védjegy használatának hiányára, és az EIGE 2015. szeptember 11-én elutasította a Bentley javára történő lajstromozás elleni felszólalást. Ennek alapján a Bentley a Fribourgi Kantoni Bíróságnál használat hiánya miatt kérte a svájci védjegy törlésének megállapítását.

A bíróság elutasította a keresetet azzal az indokolással, hogy a megtámadott védjegy egy „kiviteli védjegy” (Ausfuhrmarke). Az ilyen védjegy esetében a svájci védjegy törvény 2. cikkének 11. bekezdése szerint a védjegy használatát jelenti, ha azt Svájcban viszik fel az árukra, amelyeket azután külföldön alkalmazási céljuknak megfelelően forgalmaznak, ami a bíróság nézete szerint ebben az esetben megtörtént. E határozat ellen a Bentley a Szövetségi Bíróságnál (Bundesgericht, BG) nyújtott be fellebbezést.

A BG-nek azt kellett vizsgálnia, hogy a védjegy akkori tulajdonosa valóban élvezte-e a kiviteli védjegyekre vonatkozó szabályozást, és teljesültek-e a használatra vonatkozó előfeltételek. A BG részletesen kifejtette, hogy szűkebb értelemben a védjegy törvény 2. cikkének 11. bekezdése nem képez kivételt, hanem csupán azt a tényt veszi figyelembe, hogy a kizárólag exportra szánt termékek Svájcban nem kerülnek forgalomba. A törvény a megfelelő védjegyek számára a belföldi használati kényszer korlátozását engedi meg.

Ezt követően a BG azt vizsgálta, hogy a védjegyet a törvény értelmében Svájcban vitték-e fel az árukra. Érdekes módon a svájci BENTLEY védjegyet az órák számlapjára külföldön vitték fel. A védjeggyel ellátott számlapot azonban ezután Svájcban szerelték fel az órákra, mielőtt a készterméket exportálták. A BG nézete szerint a védjegynek a késztermékre való felvitele a mérvadó, ami a vizsgált esetben valójában külföldön történt. Ennek következtében a BG megerősítette a Fribourgi Kantoni Bíróság vonatkozó megállapításait.

Ezt követően a BG azt vizsgálta, hogy a BENTLEY kiviteli védjegyet külföldön funkciójának megfelelően, vagyis védjegyként használták-e. Ehhez a védjegyet nyilvánosan kell használni. A védjegyet azonban egy vállalatcsoporton belül az egyes társaságok egymás között mozgatták, vagyis nem használták nyilvánosan, ami nem felel meg a védjegy nyilvános használatának.

Végül a BG megállapította, hogy a kantoni bíróság ítélete nem tartalmaz utalást arra, miszerint a csoport vállalatai később harmadik félnek eladták és így valóban piacra vitték-e a kapott órákat. Erre vonatkozólag a svájci védjegy birtokosa nem szolgáltatott megfelelő bizonyítékot. Így a svájci védjegyet ténylegesen nem használták, vagyis a Bentley keresetét

jogtalanul utasították el. Ezért a BG 2018. július 4-i ítélete a svájci BENTLEY védjegyet semmisnek nyilvánította, és elrendelte a védjegy törlését a védjegylajstromból.

B) A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság és a Szövetségi Adminisztratív Bíróság nemrég ütköző döntéseket hozott vitatott családnevekkel kapcsolatos, látszólag hasonló ügyekben.

a) A Szövetségi Legfelsőbb bíróság döntése

Döntésében a bíróság megállapította, hogy a *Bachman Rechtsanwälte* név nem hasonlít megtevesztően a korábbi *Pachmann Rechtsanwälte AG* névhez. A német *Rechtsanwälte* (ügyvédek) kifejezés tisztán leíró jellegű.

A bíróság azt állította, hogy családnevek használata vállalati nevekben megengedhető akkor is, ha a családnevet egy olyan vállalatnévben használják, amely ugyanabban az iparágban tevékeny.

Ebben az esetben mindkét vállalat jogi szolgáltatásokat végzett. Az ügyvédek gyakran hoznak létre cégneveket olyan módon, hogy a „*Rechtsanwälte*” kifejezést egy családnevvvel társítják bizalom keltése érdekében. Az ügyvédeknek érdekük, hogy családneveket használjanak cégük elnevezésekor. A bíróság feltételezte, hogy a svájci közönség képes lenne megkülönböztetni a két nevet, mert

- mindkét név kezdőbetűje eltérő, és
- a „*Bachman*” gyakori családnev Svájcban, míg a „*Pachmann*” nem az.

b) A Szövetségi Adminisztratív Bíróság döntése

Ez a bíróság egy hasonló esetben egy felszólalási eljárásban azt állapította meg, hogy a MEISTER és a ZEITMEISTER védjegy, amelyeket egyaránt a 14. áruosztályban lajstromoztak, megtevesztően hasonló.

Az alsó fokon az EIGE azzal érvelt, hogy a „*Meister*” (mester) szó minőséget vagy megbecsülést jelentő kifejezés, és ezért a régebbi MEISTER védjegy gyenge megkülönböztető-képességgel rendelkezik. E megállapítás alapján az EIGE azon a véleményen volt, hogy a „*Zeit*” (idő) hozzáadott elem elegendő volt ahhoz, hogy a közönség számára lehetővé tegye a két védjegy megkülönböztetését.

A bíróság azonban más véleményen volt azon az alapon, hogy:

- a MEISTER védjegyet számos év óta széles körben használják, és az ennek következtében rendes megkülönböztetőképeségre tett szert; és
- a svájci közönség számára a „*Meister*” szó nem csupán minőséget vagy elismerést, hanem egy családnevet is jelent.

Ezen érvek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a két védjegy megtevesztően hasonló.

Svédország

A Szabadalmi és Kereskedelmi Fellebbezési Bíróság 2019. január 29-én döntést hozott a *Sandoz v GD Searle LLC* (Searle)-ügyben a *darunavirre* vonatkozó kiegészítő oltalmi tanúsítvánnyal kapcsolatban hozott ideiglenes intézkedés ügyében.

A döntés kifejti, hogy a kiegészítő oltalmi tanúsítványok (supplementary protection certificates, SPCs) érvényességi feltételezést élveznek ideiglenes intézkedésre vonatkozó döntések céljára, ugyanúgy, mint a szabadalmak. A jelen eljárásban azonban a bíróság megállapította, hogy a Sandoz, amely ellen az alsófokú bíróság ideiglenes intézkedést hozott, eredményesen cáfolta ezt a feltételezést.

A bíróság azokról a feltételekről is döntött, amelyek mellett egy olyan hatóanyag, amely egy Markush-csoportot (... egy vegyület kiválasztva az A-t, B-t, C-t ... tartalmazó csoportból) tartalmazó igénypont oltalmi köre alá esik, de konkrétan nincs kinyilvánítva, az alapszabadalom által védettnek tekinthető. Ezután a bíróság azokat az elveket alkalmazta, amelyeket a CJEU fejtett ki újabb *Teva*-döntésében (C-121/17).

Az ügy háttere, hogy a Searle birtokolt egy olyan szabadalmat, amely Markush-csoporttal meghatározott bizonyos vegyületeket igényelt, és ennek a szabadalomnak az alapján Svédországban a *darunavirre* SPC-t engedélyeztek. Nem volt vitatott, hogy a *darunavir* hatóanyag az alapszabadalom oltalmi körébe esik, és a szabadalom érvényességét sem kérdőjelezték meg. A Sandoz azonban kifogást emelt azon az alapon, hogy az SPC-t nem kellett volna engedélyezni, mert a *darunavir* nem volt konkrétan megemlítve a szabadalomban, és a szabadalom elsőbbségi napján feltalálói tevékenységre lett volna szükség a *darunavir* azonosításához és jellemzéséhez.

A Szabadalmi és Kereskedelmi Bíróság úgy gondolkodott, hogy SPC-ket – hasonlóan a szabadalmakhoz – egy adminisztratív eljárásban csupán a megadás feltételeinek alapos vizsgálata után engedélyeznek. Így egy SPC ideiglenes intézkedésre vonatkozó eljárásokban az érvényesség feltételezését élvezzi, hasonlóan a szabadalmakhoz.

A bíróság a CJEU a *Medeva*-ügyben (C-322/10), az *Eli Lilly*-ügyben (C-493/12) és a *Teva*-ügyben (C-121/17) hozott ideiglenes intézkedéseit idézte, és azokra a követelményekre utalt, amelyeket a *Teva*-ügyben azonosított alapszabadalom kapcsán alkalmaztak annak meghatározására, hogy a termék a szabadalom oltalmi köre alá esik-e. A bíróság elismerte, hogy a CJEU előtt függött egy előzetes döntést igénylő ügy arról, hogyan kell értelmezni az SPC-rendelet 3(a) cikkét Markush-csoporttal megszővegezett szabadalmi igénypontok esetén.

A bíróság azonban megállapította, hogy a *Teva*-követelmények általános jellegűek, és mint ilyenek, Markush-csoportot használó igénypontok vonatkozásában is alkalmazhatók az igényelt anyagok meghatározására.

Az ügy tényeire térve kifejtette, hogy az alapszabadalom közel száz előnyös vegyületet írt le, azonban a *darunavir* nem volt konkrétan említve sem névvel, sem képlettel. Az igényelt

Markush-csoportban az egyik szubsztituens heterociklusos oxikarbonil-csoport lehetett. A bíróság szerint igen nagy azoknak a vegyületeknek a száma, amelyek – a darunavir mellett – tartalmazzák az általános heterociklusos oxikarbonil-csoportot.

A vonatkozó SPC-t a Teva-ügyben hozott ideiglenes intézkedés előtt engedélyezték, és így még nem vették figyelembe az ott alkalmazott követelményeket. A bíróság azon a véleményen volt, hogy az engedélyezés utáni esetjogot figyelembe kell venni annak meghatározásakor, hogy cáfolni lehet-e az érvényesség feltételezését. A Sandoz által benyújtott, arra vonatkozó bizonyíték alapján, hogy a darunavirt csupán néhány évvel az alapszabadalom elsőbbségi időpontja után fejlesztették ki, és hogy ehhez feltalálói tevékenységre volt szükség, a bíróság megállapította, hogy egy szakember valószínűleg nem lett volna képes konkrétan azonosítani a darunavirt a szabadalom elsőbbségi időpontjában a szabadalomban rendelkezésre álló és a technika állásához tartozó információ alapján. Ezért úgy döntött, hogy a feltételek nem teljesültek ideiglenes intézkedés meghozatalához.

Itt megjegyezzük, hogy a bíróság döntése nem volt egyhangú. A kisebbség nem vette figyelembe azokat az elveket, amelyeket a Teva-döntésben fejtettek ki annak a kérdésnek az eldöntésekor, hogy mit kell olyan szabadalmak által oltalmazottnak tekinteni, amelyek Markush-csoportot tartalmazó igénypontokat használnak SPC-k engedélyezésének céljára.

Szíria

A *Yildiz Holding Anonim Sirketi* (Yildiz) 2016. január 19-én kérelmet nyújtott be a Szíriai Védjegy hivatalnál a PLADIS védjegy lajstromozása iránt a 30. áruosztályban. A hivatal a bejelentést elutasította arra hivatkozva, hogy az hasonlít a korábban lajstromozott BLADY védjegyhez.

A Yildiz az elutasítás ellen fellebbezést nyújtott be a hivatal fellebbezési bizottságánál arra hivatkozva, hogy a két védjegy nem hasonló, és egyúttal bizonyítékot nyújtott be, amely azt igazolta, hogy a PLADIS védjegyet korábban lajstromoztatta Szíriában.

A bizottság elutasította a fellebbezést, és a védjegy hivatal által kiadott végzéshez hasonló döntést hozott.

Ezután a Yildiz a Damaszkuszi Városi Bírósághoz fordult, amely szakértőt bízott meg annak megállapításával, hogy a védjegyek hasonlók-e. A bíróság a szakértői vélemény alapján, több tárgyalás után a Yildiz javára döntött, és elrendelte a PLADIS védjegy lajstromozását.